

Catalunya Cristiana

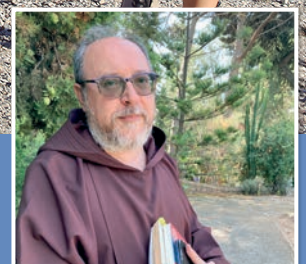

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLIV | NÚM. 2290
2,90€ | 6 AGOST 2023

De Lisboa al món

La Jornada Mundial de la Joventut, amb la participació de 6.200 pelegrins catalans, mostra una Església jove i compromesa

EDITORIAL
I EN PRIMER PLA
(P 5 I 8-11)

Entrevista a Jesús Romero,
ministre provincial dels Caputxins de Catalunya i Balears P 16-17

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (51 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de:

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Director: *Òscar Martí Navarro*
Consiliari: *Mn. Miquel Ramón Fuentes*
Sotsdirectora: *Carme Munté Margalef*
Redactors: *Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*
Fotògraf: *Agustí Codinach*

Col·laboradors d'aquesta setmana:
Marcos Aceituno, Josep Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Pere Fàbregues, Juanjo Fernández, Bernat Folcrà, Quique Fernández, Antonio Gil, Carlos Goñi, Pilar Guembe, Ignasi Miranda, Josep Miró i Ardèvol, Glòria Monés, Rodrigo Moreno, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Núria Ortín, Joan Pallarès-Personat, Montse de Paz, Meritxell Plana, Quique, Valentí Serra, Leticia Sobrón, Mercè Solé, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Bàrbara Virgil
Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: *Mn. Joan E. Jarque*
i *Mn. Francesc Malgosa*

Edita: *Fundació Missatge Humà i Cristià*

Administració: *Isabel Giralt (comptabilitat),
Dídac Campos (subscripcions)*

Autoedició i compaginació:
Joan Pàmies

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA*
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El
Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES

Dipòsit Legal B 14.387/79

ISSN català: 2938-2238
ISSN internet: 2938-2254

*Les opinions expressades pels
nostres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari*

Sumari

04
La setmana

05
Editorial

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

26
L'entrevista

30
Carta dominical

32
Bíblia

34
Litúrgia

36
Espai lectors

38
Societat

46
Agenda

47
Des del carrer

Angelo Becciu, acusat de gestionar de manera irregular els fons reservats de Secretaria d'Estat

PÀGINA 14-15

Xavier Pérez i Meritxell Plana, un matrimoni compromès amb la comunitat

PÀGINA 18-19

PÀGINA 26-29

Santiago Guijarro, catedràtic de Nou Testament de la Facultat de Teologia de la Universitat Pontifícia de Salamanca

PÀGINA 38-39

Maria Virginia Solis Wahnish, autora del llibre «La Granja de Francesc»

La setmana en tuits

GREGORIO LURI
@GREGORIOLURI
27/07/2023

Pedagog

Consell per a pares per vacances: si el teu fill és capaç de moure's amb facilitat pels entrellats d'un smartphone, no ha de tenir cap mena de dificultat per fer-se el llit, fer servir l'escombra, l'aspiradora o el rentaplats

EDUARD IBÁÑEZ
@EDUARDIBAN
26/07/2023

Advocat i adjunt al Representant personal del Copríncep episcopal d'Andorra

Els poders públics tenen el deure de garantir aquesta atenció als malalts ingressats, ja que és un dret fonamental i, alhora, contribueix eficaçment a la seva salut. I aquesta prestació, que necessàriament han de realitzar persones qualificades, té un cost

GIANNI PONTINO
@GIANNI_PONTINO
25/07/2023

Tuitaire

Quina llàstima, l'església de Santa Maria de Jesús guardava les relíquies de Sant Benet el Moro. Església del 1426 destruïda per les flames que podrien haver-se aturat al matí #Sicília #Palerm #PalermBrucia

EMILI BRUGALLA FONS
@MODESTDISSONANT
23/07/2023

Músic

Avui Rússia ha bombardejat la catedral d'Odessa i destruït el piano que Liszt va tocar l'any 1847 a la Casa dels Científics. La UE es queda impassible... Vergonya d'humanitat!!

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Canvi de temporada

La nostra programació va tancar temporada oficialment diumenge 23 de juliol però, per la majoria dels espais, el divendres 21. Es va acomiadar Pol Marsà, que deixa Ràdio Estel després de dos anys amb gran èxit al matí. Ha estat una temporada intensa, amb dues parts del programa *El Matí* (actualitat i magazín), *l'Estel Migdia* (informatiu de 14 a 15 hores), *La Caravana* (de 15 a 18), *Sense distància* (de 18 a 18.45) i *Camins* (de 20 a 21 hores). El camí de creixement i millora tindrà continuïtat des del 4 de setembre amb una nova temporada en què hi haurà canvis. De dilluns a divendres, Joan Trias conduirà, amb equip ampliat, una nova versió de *La Caravana* de 8 a 14 hores. L'informatiu *Estel Migdia* s'emetrà de 14 a 14.30 i, fins a les 18 hores, Mercè Raga presentarà un nou magazín de tarda. L'espai religiós *Sense distància* continuarà de dilluns a divendres de 18 a 18.45 hores. Els espais religiosos i pastorals, amb la Litúrgia de les Hores i la Missa cada dia a les 19.15h, continuaran igual.

Zoom

MACIÀ GRAU

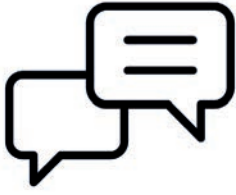

Càritas Catalunya i la Fundació Missatge Humà i Cristià, que engloba els mitjans de comunicació *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, han renovat el conveni de col·laboració entre les dues entitats. A la foto, l'acte de signatura del document, que ha tingut lloc el 27 de juliol a la seu de Càritas Catalunya, i s'ha subscrit per part del president de Càritas, Francesc Roig, i Toni Hervás, director de Ràdio Estel, amb la presència d'Oscar Martí, director de *Catalunya Cristiana*.

L'efemèride de la setmana

8 d'agost del 1235: Guillem de Montgrí i les seves tropes entren a Eivissa i la incorporen al reialme de Jaume I

A l'escolta dels joves

El papa Francesc, un ancià venerable de 86 anys, no dubta a dialogar amb franquesa i sense manies amb els joves. Ho fa sense embuts, parlant sobre els temes que els preocupen: les tecnologies, les addiccions, el sexe, els abusos, la manca d'horitzons... Ho fa en el tracte de tu a tu, però també explorant nous formats i llenguatges.

Les generacions van canviant de nom. Després de la generació X, va venir la Y i ara la Z. En el fons, del que ens parla la modificació constant de nomenclatura és del context, dels canvis vertiginosos socials, econòmics, culturals i polítics que s'esdevenen i que incideixen, evidentment, en cada generació. Però més enllà d'això, l'horitzó i l'anhel dels joves continua sent el mateix. El Papa ho té clar i sap trobar la clau per obrir el cor dels joves.

Amb la mirada posada en la Jornada Mundial de la Joventut de Lisboa, el Vaticà va presentar el 24 de juliol un nou episodi de *Popecast*, un diàleg a distància entre Francesc i un grup de nois i noies que li anaven explicant les seves històries. Els perfils eren ben diversos: un discapacitat, dos interns de presó, una noia amb trastorns psicològics, un adolescent enganxat als videojocs. El Papa els escoltava, consolava i animava.

Davant dels errors que els joves cometien en un moment donat de la vida, el Papa els diu que «la vida no s'ofega en els errors. Els nostres errors moltes vegades ens fan reflexionar per tirar endavant». Davant de les dificultats que de vegades tenen per sortir-se'n, per no enfonsar-se, el Papa els anima: «Mireu sempre endavant, no perdeu l'horitzó, perquè és el que us farà tirar endavant. I l'horitzó és Déu. No perdeu aquesta aventura de la vida. No entreu en els laberints de la consciència que al final no ens salven.»

Al final del *Popecast*, el Papa acaba amb una invitació a participar en la Jornada Mundial de la Joventut, que se celebra del 31 de juliol al 6 d'agost a Lisboa: «Val la pena anar a la JMJ. Val la pena arriscar-se! Qui no s'arrisqui que no hi vagi. Val la pena anar-hi, i després en parlem.»

És la 37ena edició d'una trobada que va posar en marxa el papa Joan Pau II. Des d'aleshores, amb el parèntesi de la pandèmia, s'han anat repetint aquestes trobades presencials i privilegiades del Papa amb el rostre jove d'una Església que vol ser un interrogant per al món.

Quan Francesc anima els joves a arriscar-se, es remet al lema de la JMJ d'enguany: «Maria se n'anà decididament» (Lc 1,39). «El moment d'arrencar-se és ara! —els commina Francesc—. Posem-nos drets de pressa! I, com Maria, portem Jesús dins de nosaltres per comunicar-lo a tothom. En aquest bonic moment de les vostres vides, seguiu endavant, no posposeu el que l'Esperit pot fer en vosaltres.»

Connectats per vacances

Durant el mes d'agost podreu seguir totes les novetats que depari la informació i la cultura religiosa a través de la web www.catalunyacristiana.cat.

El setmanari torna el 3 de setembre

CONTRAPUNT

Món d'ombres

Què sabem de la presó? Quants privats de llibertat hi ha al nostre país? Quins són els delictes més comuns? Quantes visites al mes estan permeses? Es pot estudiar o treballar dins dels centres penitenciaris? Què passa si t'empresonen i ets innocent? Hi ha presons només per a dones o joves? Quantes persones surten i no tornen a delinquir? Aquestes i moltes altres preguntes, de les quals molts no en saben la resposta, denoten que ens trobem davant d'una realitat desconeguda i silenciada. És un món d'ombres que espanta i del qual la majoria no en vol saber res. Hem de trencar estigmes, hem de sensibilitzar i explicar que la majoria de les persones privades de llibertat són les més desfavorides, provinents de la pobresa, marginació, violència o malaltia mental.

Això és el que va constatar sant Pere Nolasc, fundador de l'orde de

la Mercè, l'any 1218 a Barcelona quan va començar a lluitar per la llibertat i dignitat de les persones. La Fundació Obra Mercedària treballa fent front a les noves formes d'esclavitud que afecten els col·lectius més vulnerables de la societat contemplant l'abans, el durant i el després de la presó. El primer, la prevenció a través de l'educació que és la que ens dona les eines i valors per no haver de cometre un delicte. El durant, a través de l'acompanyament als privats de llibertat dins les presons, mitjançant fent de vincle entre els interns i l'exterior. I el després, la inserció de nou a la societat per començar una nova vida a través de les llars d'acollida i el Punt d'Acollida i Orientació, on oferim un seguiment personalitzat i grupal amb professionals, tallers, servei jurídic i tràmits administratius.

NÚRIA ORTÍN

Directora de la Fundació Obra Mercedària

A la Fundació Obra Mercedària apostem per les segones oportunitats, obrint camins perquè els privats de llibertat puguin recuperar una família i entorn social molts cops perduts, una feina o una llar. Presentes en tres continents —Europa, Àfrica, Centreamèrica—, i sis països —Espanya, Moçambic, Venèçuela, Panamà, Guatemala i El Salvador—, volem estar al costat de les persones en situació d'exclusió social acompanyant-les en el seu procés de promoció i desenvolupament integral.

A la Fundació Obra Mercedària apostem per les segones oportunitats

P. JOSEP MIQUEL BAUSSET

Monjo de Montserrat

La festa de la Mare de Déu del Miracle (el 6 d'agost) és una bona ocasió per descobrir el miracle del Miracle.

Amb l'aparició de la Verge Nena al prat de Bassadòria, el 1458, el Miracle és un lloc de trobament amb Déu, amb els altres, amb la natura i amb un mateix.

L'església, amb la imatge tan estimada de la Mare de Déu del Miracle, és el centre d'aquest bellíssim lloc del Solsonès. Però el Miracle és també la Casa Gran, la capella de la Desaparició, el monestir, amb la petita comunitat de monjos benedictins guiats assenyadament pel P. Xavier Poch i la Casa d'Espiritualitat, amb el P. Toni Pou al capdavant. I encara, els veïns que estimen tant aquest lloc sant com la Montserrat Calduch, el

DES DEL MONESTIR

El miracle del Miracle

Manel Casanovas, l'Anna M., l'Eulàlia i el Carles, de Sant Antoni, i tots els qui passen uns dies al santuari.

El miracle del Miracle és possible gràcies als qui viuen a les masies que envolten el santuari, com Cal Jepet, el Forn de Su, la Cirosa, Casamartina o el Villaró. I també, Rovira-sança, Armingous amb el Dr. Jaume Puy, rector de la Universitat de Lleida, i el seu pare, i els nuclis de Freixinet amb el senador Xavier Castellana i els seus pares, Su i Santa Susanna.

El miracle del Miracle és una realitat gràcies també a l'associació Territori de Masies, al celler i a la

L'església és el centre d'aquest bellíssim lloc del Solsonès

formatgeria del Miracle, al festival Espurnes Barroques, als Amics de la Casa del Miracle o a l'Orquestra del Miracle.

El Miracle forma un espai privilegiat amb quatre retaules admirables: l'impressionant retaule barroc de l'església i el renaixentista, a la capella del Santíssim. També el Prepirineu, un «retaule» natural, magnífic, i encara, com molt encertadament diu el P. Xavier Poch, el «retaule del cel estrellat», amarat de silenci a les nits.

Els monjos i els veïns del santuari, els visitants i els que s'allotgen al monestir, a les cel·les o a la Casa d'Espiritualitat, fan possible el miracle del Miracle. Un miracle que es renova cada dia sota la mirada maternal de la Verge Nena.

Jesús t'espera cada diumenge

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Ja fa setmanes que ens trobem de ple a l'estiu i en el temps litúrgic anomenat temps ordinari. Pot semblar que durant aquestes setmanes no celebrem res de rellevant. Tanmateix, és precisament a la vida de cada dia que Crist es fa present i ens anima a conèixer-lo, a estimar-lo i a seguir-lo.

Per als cristians el dia més important de la setmana és el diumenge, el dia del Senyor. És possible que molts tingueu alguns dies de vacances i sortiu dels vostres pobles i ciutats. Encara que sigui així, no oblideu que Crist ens espera cada diumenge a l'Eucaristia per compartir amb nosaltres la seva vida, la seva mort i l'alegria de la seva Resurrecció.

Avui voldria compartir amb vosaltres alguns *noms* amb què la tradició cristiana s'ha referit a aquest dia. Espero que ens ajudin a viure amb més intensitat i goig la celebració de diumenge.

Sabem que els primers cristians van relacionar el diumenge amb la resurrecció de Jesús. Aquest dia era per a ells la Pasqua setmanal, una petita Pasqua. També nosaltres tenim l'oportunitat, cada setmana, d'unir-nos a Crist i d'anar-nos convertint en persones ressuscitades que serveixin amb alegria els germans.

El diumenge és anomenat també el primer dia de la setmana. Al llibre del Gènesi podem llegir que, el primer dia de la creació, Déu va crear la llum (cf. Gn 1,1-4). Els cristians, des de fa segles, han relacionat la creació amb

la resurrecció de Jesús. La resurrecció és una nova creació, en què Jesús és el primer ressuscitat. Aprofitem aquesta festa per donar gràcies a Déu per la bellesa de la creació i per conèixer més Jesús. Ell és la llum del món (cf. Jn 8,12). Que ell ens ajudi a ser petites llànties que donin claredat i escalf als més necessitats.

El papa sant Joan Pau II, a la seva carta apostòlica *Dies Domini*, es refereix al diumenge com a «dia d'alegria, descans i solidaritat» (n. 55-73). Certament és una festa alegre, perquè ens trobem amb Jesús ressuscitat. Cada diumenge podem veure realitzades les paraules que va dir el Senyor abans de la seva Passió: «Vosaltres estareu tristos, però la vostra tristesa es convertirà en alegria» (Jn 16,20). És un dia de descans en què podem gaudir de la natura i de la companyia dels nostres familiars i amics. I també, ja des dels inicis del cristianisme, és un dia de solidaritat en què recordem els més pobres i compartim amb ells els dons que Déu ens ha donat. És per això que el papa sant Joan Pau II diu que diumenge és una «gran escola de caritat, de justícia i de pau» (*Dies Domini*, 73).

Benvolguts germans i germanes, tal com van dir fa segles els màrtirs d'Abitínia, sense diumenge no podem viure. Demanem al Senyor que aquesta festa setmanal renovi les nostres forces i ens converteixi en testimonis del Regne de Déu.

Cridats a canviar el món

6.200 joves catalans participen en la Jornada Mundial de la Joventut

Els símbols de la JMJ han peregrinat per les diòcesis portugueses.

ÀLEX SERRA
«El missatge del Senyor cada vegada va a més, el Senyor està canviant moltíssimes persones»

CARLOS JANÉ
«La JMJ t'ajuda a desconnectar de la rutina, t'ho passes molt bé coneixent altres joves i et sents molt a prop de Déu»

La Jornada Mundial de la Joventut, de l'1 al 6 d'agost, arriba després d'un ajornament a causa del Covid i ho fa amb moltes ganes. Ja a la Peregrinació Europea de Joves (PEJ) de l'any passat a Santiago de Compostel·la es va posar de manifest que els joves volien i necessitaven tornar a trobar-se per viure una experiència de fe i eclesial intensa.

El director del Departament de Pastoral de Joventut de la Conferència Episcopal Espanyola, Raúl Tinajero, reconeix que la PEJ «va ser un moment important, perquè va reactivar el treball de la pastoral amb joves. Ens hi jugàvem molt després d'haver viscut una època de crisi amb tot el que ha significat la pandèmia. La resposta va ser molt positiva, va ser un moment d'esperança, d'alegria, de goig per a moltíssims joves i el que va fer va ser reactivar la necessitat de viure aquest tipus de trobades».

Per això la invitació a participar en la JMJ d'enguany ha tingut una gran resposta. Des de Catalunya hi participen 6.200 joves, dels quals 3.200 ho fan des de la peregrinació que organitza el Secretariat Interdiocesà de Joventut de Catalunya i Balears (SIJ). El fet que la jornada tingui lloc a la propera Lisboa ha facilitat que els jo-

ves catalans siguin presents a la JMJ.

«Aquesta resposta de tants joves ha superat les nostres expectatives», ens diu el director del SIJ, Carlos Bosch, «i ens demostra que realment fa falta una JMJ». El delegat de Joventut de la diòcesi de Terrassa, Àlex Serra, està entusiasmat amb aquesta participació perquè ens indica que «el missatge del Senyor cada vegada va a més, que el Senyor està canviant moltíssimes persones».

Per a molts joves, aquesta serà la seva primera JMJ. És el cas de Laia Puig, de 18 anys, de la diòcesi de Vic. Ella no sabia que existia aquest tipus de trobades i quan el rector de Manlleu li va proposar d'anar-hi, no s'ho va pensar dos cops: «Directament li vaig dir que sí. Em va motivar anar-hi per conèixer gent d'arreu del món amb carismes similars i que pensin com jo. També volia veure el Sant Pare i viure la fe en companyia d'altres joves.»

D'altres, en canvi, repetiran l'experiència. Carlos Jané és un jove de 24 anys de la diòcesi de Terrassa que ja porta dues JMJ a l'esquena. «La JMJ t'ajuda a desconnectar de la rutina, t'ho passes molt bé coneixent altres joves i et sents molt a prop de Déu», assegura.

Missa d'enviament dels joves pelegrins presidida pel cardenal Joan Josep Omella a la Sagrada Família el 9 de juliol passat.

L'estela de Maria

El lema d'enguany de la JMJ és «Maria se n'anà de pressa a la muntanya» (Lc 1,39), posant el focus en la trobada de Maria amb la seva cosina Elisabet. Segons Carlos Bosch, «és un estímul, una crida a tots els joves a aixecar-se del sofà, a sortir de la zona de confort i a portar l'anunci de l'Evangeli, a portar del do de l'Esperit Sant a tothom».

En aquest mateix sentit s'expressa Raúl Tinajero, que comenta que ens trobem «en un moment en el qual necessitem nois i noies que s'aixequin, que vulguin viure la fe sense por de mostrar-se com a cristians, amb il·lusió per sembrar un món d'esperança, de vida, d'amor, d'alegria».

I aquest esperit és el que es respira entre els joves pelegrins aplegats a Lisboa, com mostra Carlos Jané: «Soc aquí amb moltes ganes, molt animat i entusiasmat!» Segons el director del SIJ, «els joves estan disposats, amb els braços oberts, a rebre el que el Senyor tingui per donar-los i per dir-los. És una oportunitat preciosa per rebre el que el Senyor té per a nosaltres».

Una Jornada Mundial de la Joventut és un aparador fenomenal per visibilitzar una Església jove amb un missatge molt potent: «Una joventut plena de força, de vida, que es vol comprometre amb el món, amb la seva fe; una joventut que vol demostrar que

pot ser protagonista», comenta el director del Departament de Pastoral de Joventut de la Conferència Episcopal Espanyola.

Els nois i noies a Lisboa volen cridar als quatre vents que «l'Evangeli de Jesucrist no és per a uns quants, sinó que és per a tothom», defensa Carlos Bosch, «que tots són estimats pel Senyor, que tothom és cridat a viure una vida en gran, una vida en Crist. I que l'Església és per a tothom sigui d'on sigui, sigui de la condició que sigui, i que l'amor del Senyor no fa selecció, sinó que es dona amb escreix a tothom».

Units per la fe

Laia Puig creu que participar en un esdeveniment com una JMJ és molt important per a un jove «perquè és una oportunitat de trobar-te amb altres joves que comparteixen el mateix que tu, enamorats de l'amor de Déu. És una oportunitat per viure més intensament la fe, la comunitat, el diàleg, l'escolta testimonial».

La Jornada Mundial de la Joventut, explica Àlex Serra, «és un esdeveniment que passa cada tres anys i aquest cop la tenim aquí al costat, a Portugal. En una JMJ et trobes amb totes les realitats de l'Església, amb tots els tipus de pensament dins de l'Església, amb la seva pluralitat... és com una família. No tothom pensa igual, però tothom s'estima».

El papa Francesc demanava als joves que abans de participar en la trobada de Lisboa visitessin els seus avis o algun ancià que estigués sol. En moltes ocasions insisteix en el diàleg intergeneracional i això és una cosa que el jove Carlos Jané té present, especialment en el que es refereix al llegat de la gent gran: «Crec que és important participar en una JMJ perquè els joves som el futur, som els que hem de guiar les generacions futures i continuar l'estela dels nostres pares i avis, continuar amb aquesta herència que ens han deixat.»

En la seva primera JMJ, Laia Puig espera «enfortir la meua fe, amb més alegria; poder omplir la motxilla amb eines necessàries amb les paraules vives i espiri-

tuals del Sant Pare per seguir el camí de la meua fe i viure-la en comunió i fraternitat, a més de viure una experiència inoblidable amb joves d'arreu del món». Una cosa que li agradaria seria «tenir l'oportunitat de ser a prop del Sant Pare per explicar-li la problemàtica de la meua parròquia perifèrica i que beneís els rosaris per als feligresos de les parròquies de Manlleu».

La tornada a casa

Participar en una Jornada Mundial de la Joventut suposa un moment vivencial molt intens, i el repte és com aconseguir que aquesta experiència no es quedi, en aquest cas, només a Lisboa, sinó que tingui una continuïtat en el dia a dia.

Carlos Bosch opina que el fet de viure una JMJ ja passa a formar part de la història personal de cada participant, «però la nostra esperança, la nostra il·lusió i la nostra intenció és que tots aquells joves que hi participen puguin establir vincles, enfortir relacions i que, a partir de setembre, continuïn trobant-se i veient-se. La JMJ és una oportunitat privilegiada per enfortir relacions entre els joves a l'Església».

Per part seva, Raúl Tinajero adverteix que la pastoral amb joves «no és una pastoral d'esdeveniments», tot i que els joves necessitin trobades d'aquest tipus perquè «els motiva, els anima, els fa viure les coses amb més intensitat».

Els esdeveniments formen part d'un procés de creixement, de formació, de protagonisme per part dels joves. La PEJ de l'any passat i la JMJ de Lisboa s'emmarquen en aquest procés. Així, el director del Departament de Pastoral de Joventut de la Conferència Episcopal Espanyola, apunta que «després de la JMJ hem de continuar apostant pels joves, intentant ser al seu costat i tirar endavant tots els reptes perquè la gent jove senti que és Església».

Laia Puig és molt conscient que cada vegada hi ha menys joves en l'Església, ens confessa; no obstant això, «com a jove,

crec que a l'Església ens valoren i ens acullen perquè les parròquies volen mantenir un esperit juvenil perquè hi hagi una continuïtat de generacions i no una decadència».

Ella se sent protagonista en l'Església i li demana «que s'adapti a la realitat dels joves, que hi hagi una escolta, un acompanyament, una recerca i un ensenyament testimonial de qui és Jesús per a tots aquells que encara no l'han conegut».

Francesc confia en els joves i els anima a «fer enrenou», «a no mirar-se la vida des del balcó estant», «a aixecar-se del sofà». Amb la mirada posada en Maria, el Papa espera que a la JMJ els joves visquin l'alegria de l'encontre amb Déu i amb els germans, i els llança un desafiament: «El moment d'aixecar-se és ara! Posem-nos drets de pressa! I, com Maria, portem Jesús dins de nosaltres per comunicar-lo a tothom. En aquest bonic moment de les vostres vides, seguiu endavant, no posposeu el que l'Esperit pot fer en vosaltres.»

RAÚL TINAJERO
«Necessitem nois i noies que s'aixequin, que vulguin viure la seva fe sense por, amb il·lusió per sembrar un món d'esperança, de vida, d'amor, d'alegria»

CARLOS BOSCH
«És una oportunitat preciosa per rebre el que el Senyor té per a nosaltres»

LAIA PUIG
«Espero poder omplir la motxilla amb eines necessàries, amb les paraules vives i espirituals del Sant Pare per seguir el meu camí de fe i viure-la en comunió i fraternitat»

Trobada preparatòria de la JMJ dels joves de la diòcesi de Vic.

JOSEP MIRÓ I ARDEVOL
 President d'e-Cristians
 @jmiroardevol

La política, el públic i la paràbola del sembrador

Precisament pel seu mal estat, la política necessita la presència dels cristians

És un fet que una part substancial dels catòlics rebutgen la política. No importa el que diguin els Papes, en aquest punt les orelles de molts laics, i també de sacerdots i bisbes, fan el sord. No importa que Joan Pau II digués que «la política és una forma eminent de caritat» (*Deus caritas est*, n. 28). O que per a Benet XVI: «El compromís polític és una de les més altes expressions de la caritat, perquè busca el bé comú» (Trobada amb els voluntaris de la XX Jornada Mundial de la Joventut, 2005). I ho remata Francesc: «La política, tan denigrada, és una altíssima vocació, és una de les formes més precioses de la caritat» (Trobada amb els bisbes de Filipines, 2015).

Potser és que flaquegem en caritat, tot i que també pot influir el que significa la política per a la majoria de la gent. Una referència ens la dona el Centre d'Estudis d'Opinió (CEO) de la Generalitat, quan en la seva sèrie de dades inquireix sobre quin és el primer problema de Catalunya. La resposta d'un temps ençà és aclaparadora: la insatisfacció amb la política. I no és d'ara, des del 2014 ocupa la segona o la primera posició. Quin atzucac! La pràctica i coneixements dirigits a construir el bé comú s'han

convertit en la major part del problema. Una segona qüestió rebla el clau. A la pregunta de quin partit té capacitat per resoldre els problemes, el 46% diu que cap i el 18% que no sap quin. La primera resposta positiva assoleix només el 9% i diu que és ERC, i la segona, amb el 6%, el PSC. Així de pobra és la cosa. Votem sabent que no resoldran res.

Per tant, el repudi té la seva lògica. Però no per a un cristià, sotmès al mandat que Jesús ens presenta com a resposta quan li recriminen per haver menjat amb publicans i pecadors: «El metge no el necessiten els qui estan bons sinó els qui estan malalts.» Precisament pel seu mal estat, la política necessita la presència dels cristians.

La qüestió no és si cal intervenir, sinó com fer-ho, i en això la paràbola del sembrador ens ajuda a trobar la resposta. La llavor que cau enmig dels cards (Mt 13,22) és ofegada. Atès l'estat de la qüestió, a la política els cristians no poden participar-hi aïlladament, individualment, perquè acabem com la llavor ofegada. Cal fer-ho de manera organitzada i conjunta perquè així, plegats, donem forma a un gran prat de vigoroses arrels fortament entrelaçades.

Aquesta setmana parlem del cas del cardenal Angelo Becciu, entrevistem el nou ministre provincial dels caputxins, coneixem el testimoni de Xavier Pérez Esquerdo i Meritxell Plana, parlem amb la nova abadessa de Santa Clara de Reus i viatgem a la República Centreafricana

 Vaticà

El purpurat italià està acusat de gestionar de manera irregular els fons reservats de Secretaria d'Estat

Angelo Becciu s'enfronta a una possible i històrica pena de set anys de presó

Rome Reports

El cardenal Becciu, en una compareixença recent.

RODRIGO MORENO QUICIOS
Corresponsal a Roma

Tot i que el de Becciu és el cas més mediàtic en tractar-se d'un cardenal, hi ha molts més implicats en la compravenda fraudulenta de l'edifici de Sloane Square

El cardenal italià Angelo Becciu serà el primer purpurat a enfrontar-se a una possible pena de presó en la història recent del Vaticà, és a dir, després de la dissolució dels Estats Pontificis el 1870. La sentència no sortirà fins poc abans de Nadal, però el promotor de justícia del Vaticà, Alessandro Diddi, ja ha demanat per a ell una condemna de set anys i tres mesos i el pagament de 14 milions d'euros.

Se l'acusa de gestionar de manera irregular els fons reservats de Secretaria d'Estat, un ens del qual va arribar a ser-ne substituït entre

el 2011 i el 2018. Són tres actuacions principals les que generen més sospites. La primera, fer servir 350 milions d'euros del Vaticà per a la compravenda d'un luxós edifici de set plantes a la plaça londinenca de Sloane Square. El cardenal va insistir als funcionaris que es tractava d'una inversió rendible el 2017, però finalment el negoci es va descobrir fraudulent i va suposar una pèrdua per al tresor públic d'entre 139 i 189 milions d'euros. «Va ser una operació seva, va partir d'ell», va afirmar el promotor de justícia Diddi en una trobada amb periodistes a Roma.

El segon càrrec que se li imputa a Becciu és fer servir de manera qüestionable mig milió d'euros del Vaticà per alliberar la religiosa colombiana Gloria Cecilia Narváez, segrestada el 2017 per jihadistes a Mali. Finalment la franciscana de Maria Immaculada va ser alliberada l'octubre del 2021 en una operació aparentment reeixida, però plena de comissions i despeses addicionals. Angelo Becciu va triar com a intermediària la italiana Cecilia Marogna, una suposada experta en relacions internacionals que va dilapidar una part important del pressupost en bosses de mà, sabates i altres complements de luxe sota el pretext que eren despeses de representació que ajudarien a l'alliberament. La fiscalia demana també per a ella quatre anys i vuit mesos de presó.

La tercera irregularitat: una misteriosa assignació de fons que el cardenal Becciu va canalitzar des de Secretaria d'Estat cap a una cooperativa social controlada per la seva família a Sardenya. Van ser tres transferències enviades entre el 2013 i el 2018 a la diòcesi d'Ozieri que van arribar a un compte, del qual el seu germà Tonino n'era l'únic administrador i que, segons la fiscalia, es va utilitzar «per a objectius totalment privats».

Penes per als intermediaris

Tot i que el de Becciu és el cas més mediàtic en tractar-se d'un cardenal, hi ha molts més implicats en la compravenda fraudulenta de l'edifici de Sloane Square i Alessandro Diddi també demana penes per a ells. Sol·licita l'embargament de més de 400 milions d'euros i estades a la presó que, combinades, superen els 73 anys. A part de les autoritats vaticanes que es van deixar corrompre o que no van fiscalitzar les inversions amb l'exhaustivitat requerida, se sol·licita també reparació als empresaris i inversors que es van aprofitar del Vaticà i van cobrar grans comissions.

El promotor de justícia demana onze anys i cinc mesos per a Raffaele Mincione, un empresari que va introduir diners del Vaticà en un fons de la seva propietat personal per fer inversions especulatives. Nou anys i nou mesos per a Enrico Crasso, l'administrador durant dècades de les inversions de Secretaria d'Estat. Set anys i sis mesos per a Gianluigi Torzi, el corredor al qual el Vaticà va acudir per aconseguir sortir del fons en què els havia ficat Mincione. I sis anys per a Nicola Squillace, un advocat implicat en totes aquestes negociacions.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

La misericòrdia purifica

He sentit o llegit persones antagonistes del Papa que l'acusen d'insistir «només» en la misericòrdia de Déu, i no en la seva justícia, la qual cosa donaria peu, segons elles, al fet que els pecadors ens enfonsem encara més en les nostres faltes. La misericòrdia de Déu, segons aquesta visió, seria una mena de benvinguda acrítica respecte de qualsevol comportament.

Em sembla obvi que no és així. Quan proclama la misericòrdia de Déu i contempla les actituds de Jesús, el Papa evoca com la seva presència amorosa en ella mateixa suscita en la persona la necessitat de deixar enrere qualsevol obstacle que l'aparti d'aquest Amor. La misericòrdia acull cadascú com és, i en aquell mateix acte desperta el dinamisme de la transformació. La persona acollida es mira en un mirall que torna una imatge molt millor, però completament real, del que en el fons és o pot arribar a ser. I llavors se sent purificada, justificada, és a dir, alliberada de les cadenes de l'egoisme, el menyspreu de l'altre, l'avarícia, l'ansia de poder... Tots els seguidors de Jesús hem viscut d'alguna manera aquesta sensació que, davant la presència de Déu, combina una vivència d'amor gegantí, una lucidesa enorme sobre un mateix, amb vergonya conseqüent d'haver respost tan malament a aquest foc d'amor. I immediatament sorgeix una decisió d'abandonar tot el que els aparta de la seva llum i la seva misericòrdia. La seva mera presència ens purifica.

Nosaltres mateixos, quan acol·lim les persones, hem d'evocar aquella misericòrdia de Déu que crida «amb eficàcia», com diu Joan Pau II, a la conversió. No hi ha ningú immaculat que no hagi de convertir-se d'alguna cosa. Siguem aquesta presència misericordiosa, aquesta acollida que suscita un desig d'alliberar-se, de caminar, de ser sants.

LETICIA SOBERÓN

Experta en Intel·ligència Col·laborativa

Els esforços del nou fiscal general

Alessandro Diddi, un italià que ocupa al Vaticà un lloc similar al fiscal general de l'Estat des del setembre del 2022, ha saltat últimament a la fama per la duresa amb què aborda processos com aquest o el de la desaparició d'Emanuela Orlandi, en què no hi ha sospites sobre cap cardenal, però sí que s'han reobert línies de recerca i recopilat documents «enterrats de pols».

En la seva trobada amb periodistes a Roma, va definir Becciu com l'«autèntic instigador» de diverses operacions econòmiques fraudulentas i va afegir que el purpurat «va ordenar manipular els comptes de la Secretaria d'Estat per amagar-los dels controls». Així mateix, el va acusar de no col·laborar amb la Justícia. «El cardenal Becciu va pensar que, per a ell, valia més no defensar-se en el judici, sinó contra el judici. Per a ell, la millor defensa era atacar els qui representaven l'autoritat judicial», va declarar.

Ara representa l'acusació en aquest procés judicial, que va començar gràcies a la investigació de l'Oficina de l'Auditor General del Vaticà després d'estudiar les denúncies presentades el març del 2019 per l'Institut per a les Obres de Religió, el banc del Vaticà, en descobrir moviments sospitosos.

Barcelona

Fra Jesús Romero, ministre provincial dels Caputxins de Catalunya i Balears

«“Pau i bé” vol dir silenciar tot conat de violència i d’interessos»

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

Universitat
Abat Oliba CEU

Màsters i Postgraus

Procés d'admissió

100% online i gratuït

Inscriu-t'hi
aquí, al QR

Canvia
el teu present.
Crea
el teu futur.

Amb el característic «Pau i bé», fra Jesús Romero, nou ministre provincial dels Caputxins de Catalunya i Balears, ens rep al convent de Sarrià. «El ministre és un servent de la comunitat que procura que la vida de fraternitat creixi en testimoni i alegria», ens comenta aquest frare nascut l'any 1965 al Raval de Barcelona. Ha estat guardià de la comunitat d'Igualada i, en els darrers anys, de Sarrià, i ha treballat en els àmbits de la pastoral de la salut i la catequesi. Com a ministre provincial, estarà assistit per Gil Parés, Lluís Àngel Arrom, Arun Renald Joseph Stephen i Valentí Serra.

Quines prioritats es marca com a nou provincial?

La primera prioritat és tenir cura de les diferents fraternitats on som presents: Sarrià, Pompeia, l'Ajuda,

Igualada, Arenys de Mar i Palma de Mallorca. L'altra és acompanyar els germans, fer-los sentir que, malgrat que anem minvant, no estem sols. Gràcies a la col·laboració fraterna amb els caputxins de la província de Tamil Nadu Sud de l'Índia, comptem amb quatre germans d'aquesta comunitat des de fa uns sis anys. Vull escoltar els germans, veure què podem fer, quines presències hem de tenir. Es tracta de continuar donant el millor de nosaltres mateixos.

Què vol dir avui dia ser caputxí?

Els caputxins neixen, com totes les reformes del segle XVI, amb el desig de tornar a les arrels. Els caputxins busquen el silenci i la pregària, però alhora estan prou a prop de les ciutats i dels pobles com per estar atents a les necessitats dels altres. Els primers bombers de París van ser els caputxins, que també van tenir molt protagonisme a l'hora de tenir cura dels malalts en temps de pesta en moltes ciutats. Per això, un carisma propi dels caputxins és la proximitat amb el poble, que encara ens estima i ens té molt presents. Aquest és el carisma que volem prosseguir. Un altre carisma també propi, i que s'està valorant els últims anys, és la vida de fraternitat. Cada fraternitat és autònoma i té un estil propi, però totes mantenen les hores de pregària, l'Eucaristia com a punt central de la vida comunitària i l'atenció als pobres.

Quina importància té el testimoni de fraternitat en un moment en què preval l'individualisme?

És molt important tenir cura d'aquesta forma de vida. Les persones que formem part de les comunitats franciscanes i caputxines intentem transmetre el missatge de «Pau i bé», tan franciscà. Volem viure en família compartint un mateix carisma. Els laics propers a les nostres comunitats saben que

poden parlar amb nosaltres de qualsevol tema, que sempre estem disponibles a escoltar-los, a confessar-los. Els pobres saben que sempre els atenem quan truquen a la nostra porta.

Nascut al Raval de Barcelona el 1965, va entrar als caputxins quan tenia 38 anys. Quin ha estat el seu recorregut vocacional?

Tinc un itinerari vital certament curiós, amb algunes fites assenyalades. La primera és quan als 16 anys em vaig comprar l'Alcorà amb el desig de conèixer a fons l'islam. Aleshores començàvem a rebre els primers veïns d'origen marroquí i m'interessava entendre la seva fe. Després em vaig adonar que potser el primer que havia de fer era llegir la Bíblia. Gràcies a això i al fet de conèixer companys d'escola que eren evangèlics, em vaig acostar a aquesta confessió religiosa que dona molta importància a la comunitat, a la família, al fet de compartir i treballar plegats. L'amor que sento per la Paraula de Déu i per Jesús em ve d'ells. Als 35 anys vaig entrar a la Facultat de Teologia de Catalunya amb la idea de fer-me pastor, però aleshores vaig conèixer el catolicisme del Concili Vaticà II i hi vaig sintonitzar de seguida. I, finalment, com que tenia moltes ganes de viure en fraternitat, de compartir amb altres germans el mateix desig de donació als altres, vaig conèixer els caputxins i els vaig trobar molt simpàtics i casolans, amb un sant Francesc molt proper i evangèlic. L'Evangeli en què crec és el de Jesús a la manera de sant Francesc d'Assís.

Per què la gent avui dia viu tan aliena al missatge de Jesús, de l'Evangeli o de sant Francesc d'Assís?

És una cosa que costa d'entendre. No sabem com s'ha donat aquest trencament. Hi ha famílies que ho viuen amb dolor. Persones que havien estat fortament implicades amb la nostra comunitat i que ara veuen com els nets ni tan sols estan batejats. Crec que l'únic que podem fer és explicar allò en què creiem, no amagar-nos del que som i posar molt d'èmfasi

en el fet que el cristianisme és una proposta de vida i de sentit en Crist. Potser Nostre Senyor el que vol és que també aprenguem d'aquests germans nostres que creuen en uns altres valors...

Quina és l'actualitat de sant Francesc d'Assís?

El que m'enamora de sant Francesc d'Assís és que va ser un personatge que va viure en una època en què l'Església no era precisament un model de virtut: problemes, baralles, discussions, crema d'heretges i persecucions. I, malgrat això, va estimar Jesús i la seva Església amb bogeria. I ho feia amb voluntat d'edificar-la, no de criticar-la, sinó de reconstruir-la pedra sobre pedra. Avui dia serien la pedra del diàleg, de la comprensió, de l'acollida. Això seria tornar a construir com feia sant Francesc.

Què vol dir la salutació «Pau i bé» avui dia?

«Pau i bé» vol dir silenciar tot conat de violència i d'interessos propis. Vol dir pacificar el propi cor i, a partir d'aquí, irradiar i esdevenir instrument de pau. Avui que tothom es crida i es critica, volem fer les coses d'una altra manera, posar en lloc d'una paraula ofensiva una paraula de reconeixement de l'altre, també del que no pensa com jo. El bé també passa per reconèixer l'altre en la seva dignitat, no voler utilitzar-lo, sinó com fa la mare amb el fill: acollir-lo, estimar-lo i deixar-lo fer, perquè es desenvolupi i maduri.

Els amoïna la pujada de l'extrema dreta amb aquesta mirada tan inquisitiva envers el diferent?

Certament que ens preocupa. Ens preocupa el llenguatge ofensiu que busca carregar-se l'altre, que critica i estigmatitza, que fa passar per veritat qüestions tractades de forma superficial, sense buscar el fons del problema.

«L'Evangeli en què crec és el de Jesús a la manera de sant Francesc d'Assís»

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 23 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya
Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Barcelona

Xavier Pérez Esquerdo i Meritxell Plana són un matrimoni compromès amb la comunitat

Ser Església, segell de qualitat

En la confirmació de la filla, la Martina, a Santa Maria de Montalegre.

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

Són professionals de la comunicació, divertits i amb un gran sentit de l'humor. Fa vint anys que estan casats, són pares de dos fills i testimonis per al món que ser Església és font de felicitat.

El Xavier Pérez Esquerdo és coordinador, productor i reporter de carrer de *L'última hora del matí de Catalunya Ràdio*, un espai on pot donar ales a la seva vis còmica. Qui el coneix sap que explicar acudits és una de les seves cartes de presentació, i que en té de molt bons. No amaga la fe, només cal fer un cop d'ull al seu compte d'Instagram, on es presenta com a «catòlic, apostòlic, romà, practicant i fan de fer "minuts heroics"! Soc autònom, com sant Josep!»

«Fer humor a la ràdio o a la televisió està molt lligat amb la fe», comenta, «perquè els cristians hem de transmetre la Paraula de Déu i ser testimonis de l'Evangeli amb bon humor i alegria».

La Meritxell Plana és gestora de projectes a la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació: «No deixa de ser curiós que treballi amb tot de gent de l'àmbit científic una persona com jo que té la creu penjada a la pan-

talla de l'ordinador o que no té cap mirament a dir que és catequista. Quan algú passa per un moment complicat li dedico la pregària, i ho faig públic. Vaig sortir de l'armari amb aquesta feina, em va semblar que era una manera de dir que jo era Església. No només soc creient, catòlica i practicant, sinó que soc Església. Tothom em respecta.»

El Xavier és voluntari del menjador de les Missioneres de la Caritat de la Mare Teresa de Calcuta. La Meritxell és coordinadora de catequesi de la parròquia de Santa Tecla de Barcelona. Fa vuit anys que són membres dels Equips de la Mare de Déu, moviment de l'Església que ajuda a santificar-se en el matrimoni. Els darrers tres anys com a responsables del moviment a Barcelona, alhora que han assumit la responsabilitat de formar els matrimonis joves.

«Em fa feliç donar i estar al servei dels altres», exposa la Meritxell. «No està gens malament el segell de qualitat que aporta el fet de ser creient i practicant. És un segell que garanteix que no ens movem per cap més interès que el de servir la comunitat.»

XAVIER PÉREZ ESQUERDO

«Fer humor a la ràdio o a la televisió està molt lligat amb la fe, perquè els cristians hem de ser testimonis de l'Evangelí amb bon humor i alegria»

MERITXELL PLANA
«Ens donem als altres, sempre busquem on fem falta, aquesta és la manera que tenim de transmetre la fe als nostres fills»

Es van conèixer quan tenien 17 anys i feien tercer de BUP; s'asseien de costat. Ell era de família creient i practicant. Ella era més aviat agnòstica, si bé havia rebut tots els sagraments.

«Em vaig anar convertint a poc a poc», rememora la Meritxell, «i vaig acabar donant un sentit a la meua vida gràcies a Déu, però no com una manera de parlar, sinó de veritat. Quan vaig descobrir que el sentit de la meua vida era Ell, em vaig posar a les seves mans, i el que he vingut després ha estat fer la seva voluntat».

La missió evangelitzadora no és només a l'Església, sinó també a la feina. «M'ha passat moltes vegades que estant a la cabina d'edició entra un company amb qualsevol excusa per acabar traient algun tema espiritual», explica el Xavier. «El que passa a l'estudi es queda a l'estudi, talment com si fos un confessionari. A partir d'aquesta experiència i d'un recés d'Emmaús vaig entendre que m'havia de formar, per això he fet dos anys de Teologia, amb especialització en Cristologia.»

I prossegueix: «Sempre explico que el temps de nuvis serveix precisament per parlar sobre el projecte familiar. A nosaltres ens agradava comentar si volíem ser una família cristiana, anar a missa, tenir fills, a què volíem dedicar-nos, quines eren les nostres prioritats i ambicions. En definitiva, el que entenem que és el que s'ha de viure en el temps de festeig. Ben diferent del que es fa avui dia, que de seguida se'n van a viure junts. Quan s'han de comprometre o tenir fills ja no hi ha res a descobrir. El primer viatge que nosaltres vam fer junts va ser el viatge de noces.»

«El que ens fa matrimoni cristià és tenir molt clar que el compromís és per sempre, que va més enllà de nosaltres, i aquest és un punt de vista que ho canvia tot», afegeix la Meritxell.

De cara als fills, l'Arnau i la Martina, el projecte era clar, educar-los en la fe cristiana, però sobretot ser exemple: «La transmissió de la fe és molt complicada si la vols dir de paraula. *L'influencer* era un i de fa 2.000 anys. Per això estan important l'exemple. Nosaltres ens donem als altres, sempre busquem on fem falta, aquesta és la manera que tenim de transmetre la fe als nostres fills. Ara ells s'han convertit en transmissors de la fe entre els seus companys.»

I davant dels moments de creu que van sorgint en el camí, com el bullying que va patir el seu fill a primer de Primària, la pregunta que cal fer-se és què fer-ne, d'aquesta experiència. La Meritxell hi va donar resposta des del compromís i ara és la responsable de comunicació de l'Associació Catalana per a la Prevenció de l'Assetjament Escolar, alhora que fa xerrades sobre el bullying.

Amb aquesta mateixa voluntat de servei, és la responsable de Catequesi de Santa Tecla. «La catequesi és una extraescolar per aprendre a estimar els altres, no s'ha de fer el sagrament perquè toca. L'antítesi de la violència, com el bullying, és l'amor», comenta.

El Xavier i la Meritxell tenen clar on es troba la felicitat: «Hi ha gent que busca la felicitat comprant-se llibres d'autoajuda, participant en cursos de ioga, però la felicitat és donar-se als altres.»

La família, de vacances a Cadaqués, a la Costa Brava.

Tarragona

El monestir de Santa Clara de Reus ha escollit M. Teresa Pujal com a nova abadessa, en substitució de Núria Viñas

«Hem de viure el moment present»

Arquebisbat de Tarragona

Les germanes clarisses de Reus, durant l'acte d'elecció de la nova abadessa, presidit per l'arquebisbe de Tarragona Joan Planellas.

MACIÀ GRAU

M. TERESA PUJAL
«Ara s'obre una nova etapa per a la comunitat, però hem d'anar construint i fent camí juntament amb tot el que han aconseguit les germanes que m'han precedit»

La comunitat de vuit germanes del monestir de Santa Clara de Reus té una nova abadessa, després que finalitzés el període de Núria Viñas al capdavant del monestir. L'acte d'elecció va tenir lloc el divendres 21 de juliol, i va estar presidit per l'arquebisbe de Tarragona Joan Planellas, que va veure com les germanes elegien la germana M. Teresa Pujal.

Nascuda a Centelles, Teresa Pujal és filòloga i presidenta de la Federació de Germanes Clarisses de Catalunya, i va entrar a formar part de la comunitat de les clarisses quan tenia 23 anys. Com explica, ha rebut aquesta elecció amb alegria, i espera que la comunitat pugui continuar el camí que van iniciar les anteriors abadesses: «Ara s'obre una nova etapa per a la comunitat, però crec que hem d'anar construint i fent camí juntament amb tot el que han

aconseguit les germanes que m'han precedit. Intentaré que hi hagi una continuïtat, i edificarem amb tot el que ens ajudi a viure més profundament el carisma de les clarisses.»

Aquest carisma, com exposa, es basa en quatre prioritats fonamentals, que són la pregària, la fraternitat, la pobresa i la missió. Per fer-ho, Pujal té clar que és important que la comunitat visqui el dia a dia, sense pensar en un futur llunyà: «Volem pensar en un futur proper, viure el moment present, per poder seguir el nostre carisma i continuar amb aquesta entrega a Déu i als germans», diu la nova abadessa.

Pregària i fraternitat, les claus de la vida comunitària

«El dia a dia en aquest monestir, que va néixer a partir de la fusió de les clarisses de Reus i les de Tarragona, està centrat principalment en la pregària, tant personal com comunitària», manifesta Teresa Pujal. Les germanes complementen la pregària i la vida de fraternitat amb altres tasques, com el manteniment del monestir i l'obrador, on elaboren dolços que comercialitzen.

Precisament una de les principals responsables d'aquest obrador és la germana Teresa Pujal, que ara haurà de compaginar aquesta tasca amb la d'abadessa del monestir. «Fem productes elaborats sense cap conservant, de manera totalment artesana, i els ingressos que en traiem ens ajuden en el manteniment de la comunitat.»

Tot i que algunes de les germanes ja tenen una edat avançada, tant Pujal com les altres clarisses esperen continuar vivint el dia a dia amb plenitud, i la nova abadessa farà tot el possible per ajudar les germanes que ho necessitin, «amb un esperit de servei constant sempre obert a les necessitats de la comunitat».

VIC

Aposta per les energies netes i amb compromís social

El bisbat de Vic ha signat un acord amb Osona Energia (OECOOP) —associació de cooperatives energètiques locals— pel qual posa a disposició els terrenys i teulades de propietat del bisbat per instal·lar-hi panells solars. Es preveu ampliar aquest conveni a totes les altres comarques del bisbat (Ripollès, Bages, Anoia, Bages, Moianès i Lluçanès).

URGELL

Restauració de l'església de Sant Vicenç de Capdella

Dues-centes seixanta persones es reuniren el 22 de juliol a l'església de Sant Vicenç de Capdella per participar en la inauguració de les obres de restauració iniciades l'any 2008. Les obres han permès descobrir les diferents etapes que han anat configurant l'actual temple.

TARRAGONA

Nova abadessa al monestir de Santa Clara de Reus

El 21 de juliol, la comunitat de clarisses de Reus va celebrar l'elecció de la nova abadessa: la Gna. M. Teresa Pujal. La comunitat es va reunir en un acte que va presidir l'arquebisbe Joan Planellas i que va comptar amb la presència de la Gna. Isabel Górriz, delegada diocesana per a la vida consagrada.

TERRASSA

Missa d'enviament dels joves a la JMJ

El dissabte 22 de juliol el bisbe Salvador va presidir la missa a la catedral amb motiu de l'enviament dels joves a la JMJ. De la diòcesi participen 1.050 joves presidits pel bisbe i acompanyats per 15 capellans i els seus catequistes. Hi participaren joves de Cardedeu, la Garriga, Montornès, Parets, Mollet, Sant Cugat, Sabadell, Matadepera i Terrassa.

SOLSONA

Visita de la verge pelegrina de Ràdio Maria

Del 20 al 30 de juliol, la verge pelegrina de Ràdio Maria ha visitat la nostra diòcesi. Concretament, l'han acollit les parròquies de Súria, Casserres, Tàrrega, Solsona, Bellpuig, Cervera i Mollerussa. A Solsona va ser-hi uns dies i va coincidir amb la missa del diumenge a la catedral que va presidir el bisbe Francesc Conesa.

LLEIDA

Gran participació als Fanalets de Sant Jaume

La tradicional romeria dels Fanalets de Sant Jaume de Lleida va omplir els carrers en la vigília de la festa dedicada a l'apòstol. La celebració estrena enguany el reconeixement de Festa Patrimonial d'Interès Nacional. Centenars de nens i nenes van acompanyar sant Jaume amb els seus fanals.

GIRONA

Preparant el nou curs de l'Institut Superior de Ciències Religioses

L'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona ja escalfa motors per al nou curs. Les classes començaran el dimarts 12 de setembre i entre les novetats d'enguany destaquen la col·laboració amb l'Associació de Mestres de Religió de Catalunya, dos cursos especialitzats sobre la Bíblia i un seminari sobre J.R.R. Tolkien.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Benvinguts, turistes!

Per als turistes que ens visiten en aquesta època de l'any especialment, però també en qualsevol moment, el bisbe Agustí va escriure una carta de benvinguda en nom de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat: «Desitgem oferir-vos una acollida fraterna en els nostres llocs de reunió, de culte, o de patrimoni artístic.»

TORTOSA

Restauració de les imatges de Sant Bartomeu i de l'Assumpció

La parròquia de Sant Bartomeu de Riba-roja d'Ebre es prepara per a les festes amb la restauració de Sant Bartomeu i de l'Assumpció de la Mare de Déu. La intervenció, a càrrec de l'empresa reusenca AVALL, ha estat possible gràcies a la col·laboració mensual de la col·lecta d'obres, com també a la contribució dels «jocs tradicionals».

República Centreafricana

Una dona de la comunitat aka ballant.

Max Chiswick - Treball propi, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/>

BÀRBARA VIRGIL

Professora a la Facultat de Teologia de Catalunya

Els pigmeus aka guarden dins les seves tradicions una música particular: una forma complexa de polifonia de contrapunt a quatre veus

No hi ha res que m'agradi més que escoltar la Montse parlant de l'Àfrica, ella, que per la seva feina humanitària coneix el territori, les diferents comunitats de cada país, i fa que el que de fora sembla estrany, sigui una mica més proper. La seva missió en els darrers anys ha estat instruir els locals per esdevenir agents actius dins dels organismes d'ajuda internacional, i em va parlar d'un dels països ubicats al cor del continent africà: la República Centreafricana. Allà també va arribar en el seu periple africà el papa Francesc, i és allà on la llista representativa del Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat va catalogar una tradició musical única en el món que nosaltres hem de protegir i conèixer perquè és patrimoni de tots.

Els pigmeus aka, que viuen a la part sud-oest de la República Cen-

trafricana, guarden dins les seves tradicions una música particular: una forma complexa de polifonia de contrapunt a quatre veus que el conjunt de la comunitat aka domina perfectament. La música i la dansa formen part integrant dels rituals aka, especialment les cerimònies que acompanyen la inauguració de nous campaments, la caça o els funerals. Al contrari dels sistemes polifònics que es representen mitjançant notes, la tradició vocal dels pigmeus aka permet l'expressió espontània i la improvisació. Cada cantant pot, durant l'execució d'una cançó, modificar la veu per produir una multitud de variacions, i provoca l'efecte que la música està en contínua evolució.

Els cants solen ser acompanyats per diversos instruments de percussió i de corda específics per a cada circumstància. Els més utilitzats són l'*enzek*, un tambor local, el *geedale-bagongo*, una mena d'arpa, i l'*embala*, un arc d'una sola corda. Mitjançant els cants es transmeten els coneixements considerats essencials per a la cohesió del grup i la preservació dels valors de la comunitat. Les danses s'acompanyen picant de mans. Segons el ritual, certs balls són executats per homes, altres per parelles mixtes i, en alguns casos, en solitari. Els pigmeus aka han aconseguit preservar aquest coneixement musical mitjançant la transmissió oral durant moltes generacions, a més associen els infants a tots els rituals des de la seva edat més primerenca.

S'ha de preservar i s'ha de respectar, perquè l'estil de vida dels pigmeus aka s'ha vist profundament pertorbat pels canvis que s'estan produint a la República Centreafricana. L'escassetat dels animals de caça resultant de la desforestació, l'èxode rural i la folklorització del patrimoni amb finalitats turístiques són alguns dels principals factors que han contribuït a la desaparició gradual de molts dels seus costums, ritus i tècniques tradicionals. El papa Francesc va dir quan va ser en aquest país: «Per a mi, l'Àfrica ha estat una sorpresa. He pensat: Déu ens sorprèn, però també l'Àfrica ens sorprèn.» I nosaltres hem d'obrir el cor i la ment, des de l'altra banda de la línia blava, a la sorpresa amb la qual ens instrueix l'Àfrica.

AQUESTA CALOR ÉS
MORTAL

BEU AIGUA SOVINT
EVITA SORTIR A LES HORES DE MÀXIMA CALOR
ROMAN EN ESPAIS CLIMATITZATS
TINGUES CURA DELS INFANTS I GENT GRAN
UTILITZA PROTECTOR SOLAR I GORRA

canalsalut.gencat.cat

061 / Salut
Respon

Generalitat
de Catalunya

Per la salut,
sempre endavant

El decàleg de Quintilià

S'educa a foc lent,
deixant reposar el que
s'ensenya perquè es fixi

PILAR GUEMBE I CARLOS GOÑI
Professora i psicopedagoga
Filòsof i escriptor

Fabi Quintilià (Calahorra, 35 - Roma, 95) va ser un dels pedagogs més insígnies de l'antiguitat. La seva obra està plena de grans intuïcions que sorgeixen del seu quefer diari, de l'experiència acumulada, d'un saber no escrit. De la seva obra *Institutio oratoria* podem rescatar algunes màximes que no només són de gran actualitat, sinó que moltes d'elles serien necessàries als nostres dies per reactivar l'Educació. Aquests principis educatius, carregats de sentit comú, són:

«Tota tasca educativa ha d'estar presidida per la col·laboració més estreta entre pares i mestres.» Se'ns oblidava sovint aquest primer principi: pares i escola tirem de vegades en direccions oposades de manera que l'educand queda desorientat.

«Mai no és massa aviat per iniciar l'educació d'un nen.» L'educació primerenca, capdavantera del nostre temps, ja la va proposar Quintilià abans que estigués de moda.

«Els primers hàbits són essencials.» *Finis origine pendere*, el final depèn del principi. Val més arribar un any abans que un minut tard. Val més prevenir que corregir.

«Cal escollir amb cura escrupolosa els adults que han d'estar en contacte amb els nens.» L'important d'una escola no són les instal·lacions, sinó les persones. No són les màquines ni els espais els que eduquen, sinó els mestres.

«En els primers aprenentatges es recomana una lentitud prudent.» És un error voler que els nens arribin abans, siguin els millors, aprenguin ràpid, destaquin, siguin competitius... S'educa a foc lent, deixant reposar el que s'ensenya perquè es fixi.

«L'obligació de l'exemple pesa en primer lloc sobre els pares.» Un exemple val més que mil paraules. I l'exemple dels pares, més que mil exemples.

«Els nens han de jugar molt.» En general, els nens no necessiten més joguines, sinó que juguem amb ells. Prou que ho sabia Quintilià: el joc és un exercici vital.

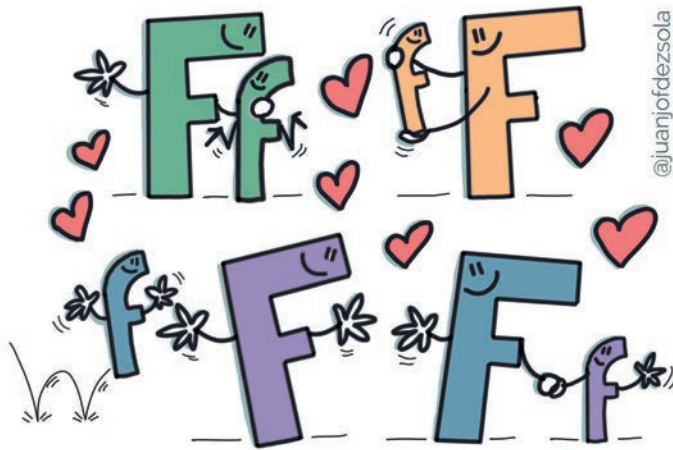
«En els primers anys convé la varietat d'ensenyament.» L'educació ha de ser integral, humanista. No hem de pretendre produir nens prodigi, sinó persones equilibrades, sàvies i felices.

«El nen ha de moure's en un ambient d'alegria i d'esperança.» Va content/a al col·legi? Casa nostra és un lloc lluminós i alegre? S'ensenya més amb un somriure que amb un regany.

«Per educar no caldrien els càstigs.» La postura del pedagog hispà pel que fa als càstigs físics és clara (i insòlita en la seva època): «Fuetejar els deixebles, tot i que està rebut pels costums, de cap manera ho tinc per convenient.»

Un decàleg que sorgeix de la pràctica quotidiana d'un professor que sap el que es fa i que estimava els alumnes com si fossin fills seus.

Ensenyar a estimar

Si deixem en mans de l'atzar i la providència el futur dels nostres fills i filles, el buit l'omplirà la societat amb tots els seus ets i uts

MERITXELL PLANA
Activista, comunicadora i
catequista de Santa Tecla

L'altre dia els meus nebots em van ensenyar una nova moda. Resulta que ara la gent jove mira baralles on tot s'hi val. No, no són videojocs. Són baralles reals amb gent real que s'estomaca pel simple fet de guanyar diners. Seria com la boxa però sense regles. Tot s'hi val. No vaig entendre què hi guanyen però em va quedar clar que això els motiva, fins i tot, a gastar-se part de la setmanada per veure un combat. I vaig flipar! Molt!

Vivim en una societat incapaç de saber on són els límits. No n'hi ha. Tant li fa si pugues en un pesquer centenars de persones que saps que no sobreviuran, com si graves en vídeo violacions pel simple fet de ser *guai*, com si et fas el despistat quan veus una iaia al bus que no pot asseure's. Tot està permès. Ja ho hem incorporat a la «normalitat».

A mi la violència m'incomoda, de fet no la puc mirar perquè m'entra un calfred per tot el cos que no se'm posa bé. Quan a les notícies posen agressions i veig que 5 o 6 persones esbatussen algú a terra que només pot tapar-se el cap em produeix una tristesa infinita que no entenc. Sempre em pregunto, no hi ha ningú que pugui parar aquesta barbàrie? Ningú no el pot ajudar?

Fa onze anys que a casa vam patir

assetjament escolar i des de llavors el meu cap intenta entendre'n el perquè, del fer mal, del sotmetre, de l'arribar a les mans, de la manipulació, de la mentida i les amenaces. Al llarg d'aquest temps he anat canviant de posició i de punt de vista.

Primer vaig intentar culpabilitzar l'escola, ells ho permetien, era cert, però no era un únic factor i tampoc no responia a la pregunta del perquè. Llavors em vaig preguntar per la víctima, per què no es defensava, perquè es deixava trepitjar... la resposta onze anys després no la tinc gaire clara. Són molts factors junts i no hi ha molta resposta. Després vaig pensar en els agressors. Responien a un problema? A una realitat domèstica en la qual s'emmirallaven? La resposta tampoc no era gaire clara i s'assemblava massa a les respostes que trobava pensant en la víctima. Finalment, vaig posar el focus en el grup. En la comunitat, en el pes que té i la importància de formar-ne part. L'aula és un reflex de la societat i l'aula està traient el peu del pedal pel que fa a la violència.

És molt difícil sobreviure en aquesta societat que crida a cops de suïcidis que necessita un canvi. Necessitem un camí a seguir, una línia per trepitjar amb esperança que anem bé. O prou bé. Si deixem en mans de l'atzar i la providència el futur dels nostres fills i filles, si deixem de fer la nostra labor com a educadors, el buit l'omplirà la societat amb tots els seus ets i uts. Seran fills de l'individualisme, de l'egoisme, de la violència i del tot s'hi val. Del llibertinatge disfressat de llibertat i de tolerància sotmesa a la condescendència de la supèrbia.

Fa unes setmanes les meves companyes catequistes em van escollir com a coordinadora de la catequesi de Santa Tecla de Barcelona per a substituir la insubstituïble amiga Teté, que ens va deixar el mes d'abril. Ella era una dona sàvia que havia estudiat Teologia i que es donava més del que podia sempre. Deixeu-me dir que no aconseguiré estar a la seva altura. Però entomo el repte amb la il·lusió de saber que represento un equip de persones fantàstiques i entregades, amb la voluntat de posar al servei de la pastoral catequètica el meu do de comunicació, de relacions públiques i de creativitat i amb el ferm propòsit que ara més que mai la catequesi és necessària per als infants, perquè algú, en aquesta societat, els ha d'ensenyar a estimar.

«En els primers escrits cristians trobem diferents exemples de sinodalitat»

Santiago Guijarro, catedràtic de Nou Testament de la Facultat de Teologia de la Universitat Pontifícia de Salamanca

Santiago Guijarro és professor a la Universitat Pontifícia de Salamanca des del 1996.

«El problema avui no és que els joves mostrin resistències a la crida de Déu, sinó que no es donen les condicions perquè puguin escoltar aquesta crida»

Santiago Guijarro, catedràtic de Nou Testament de la Facultat de Teologia de la Universitat Pontifícia de Salamanca, va ser recentment a Barcelona en una jornada acadèmica organitzada pel Departament de Sagrada Escripura de la Facultat de Teologia de l'Ateneu Universitari Sant Pacià sobre *Formes de cristianisme antic. Panorama bíblic*. Guijarro, en els darrers vint-i-cinc anys, ha publicat 75 treballs científics i és membre de l'*Studiorum Novi Testamenti Societas* i de l'Associació Bíblica Espanyola.

Com es va manifestar en vostè la vocació a l'estudi de la Bíblia?

El meu interès per conèixer més bé la Bíblia es va manifestar molt aviat. En el darrer any del batxillerat vam tenir un curs que es titulava *El misteri de Crist en la història de la salvació*. Hi vam llegir molts passatges de la Bíblia i em va semblar fascinant, un món que mereixia la pena descobrir. Després, en els estudis de Teologia, aquest interès va anar creixent cada vegada més i, a causa d'això, els responsables de la meva formació van decidir enviar-me a Roma per estudiar al Pontifici Institut Bíblic. Des que hi vaig acabar els estudis, fa quaranta anys, no he deixat d'interessar-me per la Bíblia. El seu estudi ha estat per a mi un camí espiritual, perquè gràci-

es a ell he conegut millor Jesús i els seus primers seguidors, les primeres comunitats cristianes, que han estat per a mi un model de vida.

Quina és la seva mirada i la seva reflexió sobre el cristianisme primitiu?

En els primers grups de seguidors de Jesús sempre veig un model. Ells es van enfrontar, per primer cop, a molts dels reptes que l'Església ha hagut d'afrontar a diferents èpoques de la història; també a la nostra. Ells van viure per primer cop experiències fonamentals com l'anunci de l'evangeli, el procés de conversió, el canvi de vida que aquella conversió comporta, la formació de comunitats, l'exercici en elles de l'autoritat, la configuració del ministeri apostòlic... i moltes altres coses que són de gran importància per a nosaltres. L'interessant de les primeres comunitats és que van afrontar tots aquests reptes amb la mirada posada en Jesús, mirant de ser fidels al seu llegat, i de fer-lo viu en les noves situacions que anaven trobant.

Trobem al Nou Testament un model de sinodalitat, de comunió, de pluralitat de sensibilitats?

En els primers escrits cristians recollits al NT trobem no un, sinó diferents exemples de sinodalitat. Ells no feien servir aquesta paraula, però sí la paraula «comunió» (*koinonia*), que

es refereix a la mateixa realitat. En alguns casos, fins i tot, no fan servir cap d'aquestes paraules, però es veu molt clarament com afronten aquest repte. Un exemple molt interessant és el del mateix sant Pau. La seva proposta d'una comunitat integrada per jueus i pagans no va ser gaire ben acceptada al principi. Però ell estava convençut que aquell era el pla de Déu i va intentar tirar-lo endavant. La seva actitud podia haver provocat un cisma, però sant Pau mai no va perdre de vista la importància de conrear i fomentar la comunió amb l'Església mare de Jerusalem. Aquesta preocupació s'adverteix en les referències repetides a la col·lecta que va fer a les seves comunitats per a aquesta Església, perquè ell entenia aquesta col·lecta com un acte de comunió. Als evangelis també trobem exemples d'aquest «caminar junts»; la seva mateixa composició, que integra tradicions diferents, és un acte de comunió, un model de sinodalitat.

Quin interès pot tenir conèixer el cristianisme popular dels orígens?

Conèixer el cristianisme popular dels orígens pot resultar molt instructiu per a nosaltres avui. La idea que tenim del moviment de Jesús i de les primeres comunitats cristianes està molt mediada pels textos que han arribat fins a nosaltres. Aquests textos van ser elaborats per «cristians il·lustrats», per als quals el que era important era la coherència de les idees. Però juntament amb ells hi havia altres seguidors de Jesús per als quals el més important eren les necessitats de la vida quotidiana. Aquests seguidors conformaven el que alguns han anomenat la «segona Església». Els primers signes d'aquesta fe més popular comencen a fer-se visibles en segles posteriors, a les pintures de les catacumbes, per exemple; però aquesta forma de seguiment de Jesús és present des del principi i és possible descobrir-la fins i tot en els evangelis. L'estudi d'aquesta forma popular de seguiment no només és interessant per percebre la pluralitat del cristianisme originari, sinó que també ens permet mirar d'una altra manera aquestes manifestacions de la religió popular avui.

El professor Guijarro va néixer a Illescas el 1957 i va ser ordenat sacerdot el 1981 (Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans).

Els relats bíblics de la vocació i de missió solen mostrar resistències en les persones cridades. Com els podem presentar avui als joves de manera atractiva?

Aquestes resistències apareixen en els relats bíblics de vocació perquè la crida de Déu sol ser una cosa que ens sobrepassa o ens descol·loca. És un tret de l'experiència vocacional. Amb tot, jo crec que el problema avui no és que els joves mostrin resistències a la crida de Déu, sinó que no es donen les condicions perquè puguin descobrir aquesta crida. Són coses diferents. La història de la vocació de Samuel ens pot ajudar a entendre això. Quan Déu va començar a cridar el nen Samuel, ell no sabia que Déu l'estava cridant; pensava que el cridava Elí, el sacerdot al qual servia. Només quan Elí el va ajudar a distingir la veu de Déu, Samuel va poder respondre a la crida de Déu. Avui passa una cosa semblant. Déu continua cridant, però els joves no tenen un Elí que els ajudi a adonar-se que és Déu qui els crida. Cal un context —Samuel estava en un ambient religiós— i un guia per discernir la crida de Déu, i avui anem escassos de totes dues coses.

Com protegir la Bíblia d'un estudi que només sigui de cap i que no impliqui el cor?

Segons el meu parer, l'exegesi bíblica és un gran regal, un mitjà que Déu ha posat a les nostres mans per apropar-nos amb respecte a la seva Paraula. L'exegesi ens allibera del perill de manipular la Paraula de Déu, perquè ens obliga a prendre distàncies dels nostres pressupostos, de la nostra visió de les coses, per obrir-nos al missatge de Déu. L'exegesi és una gran ajuda per acollir les paraules de l'Esriptura com a revelació, és a dir, com una cosa que ve de fora de mi, que m'interpel·la des de fora. Sense la seva ajuda, sense aquesta distància crítica que l'exegesi ens permet prendre, és molt fàcil que l'Esriptura esdevingui un ressò de la nostra pròpia visió de les coses. D'una banda, és cert que una exegesi que es quedi en aquest primer moviment, és a dir, en la distància crítica, no enriqueix la vivència de la fe. Per això, és important tenir present que l'exegesi només és el primer pas d'un procés que ha de

dur a confrontar-nos amb allò de què parlen els textos, és a dir, amb el que Déu ens diu a través d'ells.

Què aconsellaria per fer la «lectio divina» amb profit?

La *lectio divina* és un itinerari de lectura de la Bíblia que integra els diferents moments de què acabo de parlar. En la seva forma més tradicional, parteix de la lectura atenta i respectuosa del text (*lectio*), segueix amb la recerca del missatge que té per a nosaltres (*meditatio*), la qual cosa mou el lector a adreçar-se a Déu (*oratio*) i el posa a poc a poc en sintonia amb Ell (*contemplatio*). El primer pas és, de vegades, el més difícil, perquè és com la closca que protegeix el fruit. El fruit és saborós, però per arribar-hi cal trencar la closca dura que el recobreix. El que jo diria a un cristià o una cristiana que vulgui llegir la Bíblia és que no se salti mai el primer pas i que no es desanimi davant l'esforç que de vegades requereix trencar la closca. Avui tenim molts mitjans per fer-ho, és a dir, per arribar a comprendre textos que ens xoquen o que són difícils de comprendre. El més comú, que és a l'abast de qualsevol, són les notes de les nostres Bibles. Hi ha moltes pistes per entendre més bé els textos. Per si no fos prou, tenim comentaris excel·lents als quals podem recórrer. D'una altra banda, a moltes parròquies s'ofereixen cursos de Bíblia, que ens ajudaran a llegir-la més bé.

Els profetes també són teòlegs i poetes. Què pensa d'imatges com la d'Osees: «Amb cordes humanes els atreia, amb lligams d'amor; feia com qui aixeca un jou del coll i deixa lliure la boca, m'acostava cap a ell i li donava menjar»?

La imatge d'Osees em sembla preciosa. En realitat, només podem parlar de Déu amb imatges i amb una mica de poesia, com fa Osees. Les imatges poètiques són les úniques que poden evocar el misteri de Déu. Jo veig Déu a través de Jesús i la meva imatge de Déu és la que ell ens va transmetre: la d'un Pare, que sempre vetlla per nosaltres, tot i que no sempre sapiguem veure la seva providència amorosa; un Pare al qual hem d'obeir com a fills, tot i que no sempre siguem capaços d'entendre el seu pla de salvació misericordiós.

«L'exegesi ens allibera del perill de manipular la Paraula de Déu»

«Les imatges poètiques són les úniques que poden evocar el misteri de Déu»

VÍCTOR MOSQUERA RAMOS, pvre.
Vicari general de l'arquebisbat de Tarragona

La festa de la Transfiguració del Senyor

«La festa de la Transfiguració del Senyor se celebrava des de molt antic a les Esglésies d'Orient i Occident, però el papa Calixte III, l'any 1457 la va estendre a tota la cristiandat per a commemorar la victòria que els cristians van obtenir a Belgrad, sobre Mehmet II, [...] conqueridor de Constantinoble, [...] la notícia del qual va arribar a Roma el 6 d'agost», publica el portal d'informació cristiana Aciprensa.

La festa d'aquest diumenge, que celebrem a diversos pobles de la nostra arxidiòcesi, ens apropa a un dels moments més significatius de la vida pública de Jesús. Segons el pla de l'Evangelista quan es produeix aquesta escena, Pere ja ha reconegut Jesús com a Messies, com al Fill del Déu viu (Mt 16,13-20). Però sabia exactament de què estava parlant quan va fer aquesta afirmació de fe? Doncs és evident que no n'era conscient, i precisament és per aquest motiu que Jesús, tot just iniciada la pujada des de Galilea fins a Jerusalem, fa una aturada en el camí per deixar ben clar qui és realment ell i què significa ser el Messies. Els símbols que ens ho mostren són:

En primer lloc, la muntanya. Jesús fa pujar alguns dels seus deixebles a una muntanya alta. La muntanya per antonomàsia és el lloc de trobada amb Déu. Només cal que ens fixem en l'Antic Testament, quan Moisès puja al Sinaí per rebre les taules de la Llei. Fixem-nos també que la majoria de san-

tuaris i ermites de casa nostra estan situades en un turó o una muntanya.

En segon lloc, tenim l'aparició de Moisès i Elies. La visió té un missatge clar. Moisès encarna la Llei i Elies els Profetes. Això és: Jesucrist és l'acompliment de les promeses fetes per la Llei i pels Profetes. És l'Alfa i l'Omega, el punt cimbal de la revelació de Déu als homes.

En tercer lloc, tenim la teofania, que és la manifestació de Déu Pare que, com en altres escenes bíbliques, es fa visible amb els signes del núvol lluminós i la veu que surt de dins del núvol que ratifica la filiació divina de Jesús. Jesús, efectivament, és el Fill, la Paraula del Pare.

L'escena de la transfiguració té com a objectiu principal fer entendre que Jesús és molt més que un home virtuós o un profeta com els de l'Antic Testament. Hi ha un altre objectiu secundari d'aquesta escena: es tracta de mostrar com és el cos de Jesús segons la seva naturalesa divina.

I jo em pregunto, reconeixem Jesús com el Messies? Com el Fill de Déu? O, per contra, només és per a nosaltres un model ètic i prou? Molta gent s'ha quedat en aquest nivell, però Jesucrist vol que el reconeguem com veritablement és, com el Fill de Déu. Jesús vol que descobrim el seu veritable rostre, un rostre d'amor i misericòrdia, ja que és la viva imatge del Pare etern. Tant de bo nosaltres puguem mostrar aquest rostre als qui ens envolten!

ROMÀ CASANOVA
Bisbe de Vic

Jornada Mundial de la Joventut – Lisboa-2023

A la ciutat de Lisboa es desenvolupen aquests primers dies del mes d'agost les celebracions de la Jornada Mundial de la Joventut. Joves d'arreu del món hi han peregrinat des dels seus països per participar en aquest esdeveniment eclesial. Són milers i milers formant un mosaic preciós que representa la universalitat de l'Església, en la seva diversitat de llengües i cultures. Diversitat en la unitat de la mateixa fe, formant part de la mateixa Església de Crist. Com a centre indiscutible, Crist, i conduïts per Maria. Com deia Francesc, Papa, en l'al·locució per a la jornada: «El gran missatge del qual és portadora l'Església és Jesús! Sí, ell mateix, el seu amor infinit per cada un de nosaltres, la seva salvació i la nova vida que ens ha donat. I Maria és el model de com acollir aquest immens do en les nostres vides i comunicar-lo als altres, fent-nos, al mateix temps, portadors de Crist, portadors del seu amor compassiu, del seu generós servei a la humanitat que sofreix.»

Aquesta Jornada Mundial de Joves té com a lema «*Maria se n'anà de pressa* (Lc 1,39)». L'actitud de la mare del Senyor d'aixecar-se i posar-se en camí sense recança es converteix en model a imitar pel jovent. Han estat temps difícils, els que hem passat en aquests dos anys: la pandèmia i el drama de

la guerra poden dur a actituds de tancament i desesperança. Però la crida del Sant Pare és a posar-nos en camí per fressar la proximitat i el trobament amb els altres; com Maria, que no es va tancar en ella mateixa després de l'anunci de l'àngel, sinó que, confiant en Déu i pensant en la seva cosina Elisabet, emprengué el camí. Els plans de Déu són el millor projecte per a tota existència humana. També el cristià, si de veritat s'ha trobat amb Jesús, no pot fer res més que moure's per portar Crist als germans.

«Els joves són sempre l'esperança d'una nova humanitat fragmentada i dividida», ens diu el Papa. Aquest gran esdeveniment eclesial vol ser un nou impuls entre els joves a deixar-se sorprendre per Crist viu en la seva Església i, des d'ell, deixar-se interpel·lar per les necessitats de la nostra Església i del nostre món: «Moltes vegades, en la vida, perdem temps demanant-nos: "Però, qui soc jo?" I tu pots demanar-te qui ets i passar tota una vida buscant-ho. Però també cal demanar-se: "Per a qui soc jo?" Ets per a Déu, sens dubte. Però ell ha volgut que siguis també per als altres, i ha posat en tu moltes qualitats, inclinacions i carismes que no són per a tu, sinó per a altres» (Francesc, *Christus vivit*, 286).

COMENTARI DE LA PARAULA

El Tabor com a signe de la santedat quotidiana

GLÒRIA MONÉS

Aquest diumenge fem un parèntesi interessant en la lectura continuada de l'evangeli de sant Mateu, i l'Església ens convida a contemplar una de les escenes més interessants de la vida del Salvador: la seva Transfiguració. Tot i que els evangelis només esmenten que Jesús va pujar a una muntanya acompanyat dels seus deixebles més propers, la tradició situa el fet a la muntanya de Tabor. Farem una filigrana bíblica, considerant l'esdeveniment de la transfiguració des de l'òptica d'aquesta muntanya bíblica.

Podem definir la muntanya del Tabor com a testimoni silenciós del misteri eloqüent de Déu. És l'escenari on la Trinitat opera, i ningú no considera a priori. És el signe silenciós i complementari de l'eloqüència que ens demana l'anunci de l'Evangeli i ens fa recordar allò que el papa Francesc ens ha indicat: la importància de la santedat quotidiana.

Tabor va ser el poble bíblic que va donar nom a aquesta muntanya, que s'aixeca al nord de Terra Santa. En aquesta regió Crist va desenvolupar la primera part del seu ministeri profètic.

Tabor es vincula a la persona de la jutgessa Dèbora, quan va donar instruccions a Barac, fill d'Abinóam, perquè preparés el poble per a la victòria contra Sisserà. Fou a través de la mà d'una dona que Israel va

aconseguir l'alliberament de l'enemic local.

Tabor va ser motiu de reflexió profètica: Jeremies va anunciar un missatge dur de penitència i conversió a Israel, testificant la certesa i fermesa del Senyor que és regal, i ho va fer assenyalant el Tabor com a signe eloqüent d'aquesta dada de fe: «Juro per la meua vida que així serà, tan cert com el Tabor és enmig de les muntanyes i el Carmel arran del mar» (Jr 46,18).

I avui, el Tabor rep la visita lluminosa del Senyor que ens prepara per fer front a la divina providència sense por ni dubtes, enfortits pel destí etern al qual ens crida el Pare etern gràcies a Jesucrist, mort i ressuscitat.

No podríem veure reflectida la santedat quotidiana a la qual Déu ens convoca en aquest element de la geografia sagrada? La quotidianitat de la vida on Crist actua per la seva gràcia transformadora; la lluita espiritual per adquirir i mantenir-nos en la virtut cristiana; la crida profètica a no perdre l'esperança en l'amor misericordiós de Déu. Vet aquí com Déu ens il·lumina en Crist i fa de la nostra existència present un testimoni silenciós i eloqüent del misteri de Déu i de la nostra vida en el Senyor.

MARCOS ACEITUNO
Teòleg i biblista

CONSULTORI BÍBLIC

MONTSE DE PAZ

Biblista

Què sabem de l'ofici i la cultura de Jesús?

En resposta a la pregunta d'una lectora. Sabem que Jesús pertanyia a una família del poble, amb pocs recursos econòmics, però que, malgrat tot, sabia llegir i escriure i tenia un bon coneixement de les Escriptures, pel fet d'anar a l'escola de la sinagoga cada dissabte. Jesús, a la seva intel·ligència natural, unia la seva formació en una petita escola rural.

I el seu ofici? Els fills heretaven l'ofici dels pares, i els evangelis diuen que Josep era un *tekton*, paraula grega que vol dir «artesà». Podia fer mobles i eines, reparava portes i teulades, però sobretot sabia de construcció. Avui de Jesús en diríem un «manetes» que feia una mica de tot: fusteria, lampisteria, obra. Fixem-nos que, quan Jesús explica paràboles s'inspira en escenes del món rural i de la llar, però mai esmenta la fusteria. En canvi, parla d'edificar cases i torres. Era un món que coneixia bé.

Josep i el seu fill devien treballar, no sols a Natzaret, un poble de 200 habitants on hi havia poca feina, sinó a tota la comarca i segurament a la ciutat propera de Sèforis. L'any 4 dC, quan Jesús era petit, Galilea havia estat somoguda per una revolta popular, encapçalada per Judes el Galileu. La repressió romana va ser brutal i les legions van arrasar la ciutat de Sèforis. Després, el rei Herodes la va fer reconstruir. Les obres van durar anys i van requerir molts obrers, fets venir de tot el país. Hi ha qui diu que Josep es va desplaçar des de la seva Judea natal a Galilea perquè allí hi havia més feina. Treballant amb el seu pare, Jesús va créixer i es va formar. El fet que Josep fos un artesà també indica que no era un propietari rural: no tenia terres per conrear. Jesús no sols provenia del poble senzill, sinó que era una persona de classe obrera: sabia treballar amb les mans i valorava la feina ben feta, l'esforç i la previsió. Podia comprendre els reptes, la precarietat i la lluita per sobreviure de la immensa majoria de la societat del seu temps. Per això va connectar tan bé amb les multituds.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Transfiguració del Senyor

Lectura primera

Dn 7,9-10.13-14

El seu vestit era blanc com la neu

Lectura de la profecia de Daniel

Tot mirant la visió, vaig veure que posaven uns trons, i un Vell venerable s'hi assegué. El seu vestit era blanc com la neu i els seus cabells, com la llana blanquejada. El tron on seia era de flames i les rodes de la seva carrossa eren de foc ardent. Davant d'ell naixia i corria un riu de foc. Els seus servidors eren mil milers, els seus assistents, deu mil miríades. El tribunal s'assegué i foren oberts els llibres. Després, tot mirant aquella visió de nit, vaig veure venir enmig dels núvols del cel com un Fill d'home, s'acostà al Vell venerable, el presentaren davant d'ell i li fou donada la sobirania, la glòria i la reialesa, i tots els pobles, tribus i llengües li faran homenatge. La seva sobirania és eterna, no passarà mai, la seva reialesa no decaurà.

Salm responsorial

96

El Senyor és rei. La terra ho celebra, se n'alegren totes les illes. Foscor i nuvolades vetllen entorn d'ell, justícia i raó sostenen el seu tron. **R.**

R. *El Senyor és rei, l'Altíssim sobre la terra.*

Es fonen com cera les muntanyes davant del Senyor de tota la terra. El cel proclama la seva justícia, i tots els pobles contempen la seva glòria. **R.**

Perquè vós sou el Senyor, l'Altíssim sobre tota la terra, i excels per damunt de tots els déus. **R.**

Lectura segona

2Pe 1,16-19

Aquesta veu del cel, nosaltres la vam sentir

Lectura de la segona carta de sant Pere

Estimats, tot el que us vam fer saber del poder i de la vinguda gloriosa de Jesucrist, el nostre Senyor, no era tret de faules hàbilment teixides. Nosaltres mateixos vam contemplar amb els nostres ulls la seva grandesa, quan rebé de Déu Pare honor i glòria, i una veu que venia de la glòria majestuosa de Déu digué: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui jo m'he complagut.» Aquesta veu del cel, nosaltres la vam sentir quan érem amb ell a la muntanya santa. Això ens ha confirmat les paraules dels profetes, i vosaltres fareu bé d'escoltar-les amb tota atenció, ja que són una llum que fa claror en un lloc fosc, mentre espereu que neixi el dia i l'estrella del matí surti a l'horitzó dels vostres cors.

Al·leluia

Aquest és el meu Fill, el meu estimat; en qui m'he complagut; escolteu-lo

Evangelí

Mt 17,1-9

La seva cara es tornà resplendent com el sol

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

Sis dies després, Jesús va prendre amb ell Pere, Jaume i Joan, el germà de Jaume, i se'ls endugué a part dalt d'una mun-

tanya alta. Allí es transfigurà davant d'ells: el seu rostre es tornà resplendent com el sol, i els seus vestits, blancs com la llum. Llavors se'ls van aparèixer Moisès i Elies, que conversaven amb Jesús. Pere digué a Jesús: «Senyor, és bo que estiguem aquí dalt. Si vols, hi faré tres cabanes: una per a tu, una per a Moisès i una altra per a Elies.» Encara parlava, quan els cobrí un núvol lluminós, i una veu digué des del núvol: «Aquest és el meu Fill, el meu

estimat, en qui m'he complagut; escolteu-lo.» Els deixebles, en sentir-ho, es van prosternar amb el front a terra, plens de gran temor. Jesús s'acostà, els tocà i els digué: «Aixequen-vos, no tingueu por.» Ells van alçar els ulls i no veieren ningú més que Jesús tot sol. Mentre baixaven de la muntanya, Jesús els va donar aquesta ordre: «No digueu res a ningú d'aquesta visió fins que el Fill de l'home hagi ressuscitat d'entre els morts.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL I)
TEMPS DE DURANT L'ANY
(SALTERI: SETMANA 2)

Agost

6. DIUMENGE

Transfiguració del Senyor (F), *Blanc*. Lectures: Daniel 7,9-10.13-14 / Salm 96 / 2 Pere 1,16-19 / Mateu 17,1-9

SANTORAL: Hormisdès, p.; Just i Pastor, mr.

7. DILLUNS

Fèria, *Verd*. Lectures: Nombres 11,4b-15 / Salm 80 / Mateu 14,22-36. O bé, **Sants Sixt II, p. i comp. mr.** (ML), *Vermell*. O bé, **Sant Gaietà, prev.** (ML), *Blanc*

SANTORAL: Albert Tràpani, prev.

8. DIMARTS

Sant Domènec de Guzmán, prev. (MO), *Blanc*. Lectures: Nombres 12,1-13 / Salm 50 / Mateu 15,1-2.10-40.

SANTORAL: Ciríac, Llarg i Esmaragde, mr.

9. DIMECRES

Santa Teresa Beneta de la Creu, v. i mr. (F), *Vermell*. Lectures: Osees 2,14b.15b.19-20 / Salm 44 / Mateu 25,1-13

SANTORAL: Domicià, b.; Esteve, b. i mr.; Romà, mr.

10. DIJOUS

Sant Llorenç, diaca i mr. (F), *Vermell*. Lectures: 2 Corintis 9,6-10 / Salm 111 / Joan 12,24-26

SANTORAL: Astèria, vg. i mr.; Deodat, b.

11. DIVENDRES

Santa Clara, verge (MO), *Blanc*. Lectures: Deuteronomi 4,32-40 / Salm 76 / Mateu 16,24-28

SANTORAL: Susanna, vg. i mr.; Tiburci, mr.

12. DISSABTE

Del dissabte, *Verd*. Lectures: Deuteronomi 6,4-13 / Salm 17 / Mateu 17,14-20. O bé, **Santa Joana Francesca Chantal, rel.** (ML), *Blanc*. O bé, **Memòria de Santa Maria en dissabte** (ML), *Blanc*. A Urgell: **beats Eusebi Codina, Ramon Illa i Sebastià Riera, rel. i comp. mr.** (ML), *Vermell*

SANTORAL: Herculà, b.; Hilària, mr.; beat Innocenci XI, p.; beat Joan de Rieti, rel.

El Sant 11 D'AGOST

Santa Susanna

Nascuda a Dalmàcia al segle XIII, santa Susanna era la filla del prevere Gabinius (en aquella època els preveres eren ancians que atendien la comunitat cristiana), que era germà del bisbe Caius, que va ser Papa del 283 al 296. Des de ben jove Susanna va rebutjar la petició de l'emperador Dioclecià, que la volia fer casar amb el seu gendre, Maximià, i va decidir consagrar-se a Déu. Davant la negativa de Susanna de casar-se, l'emperador Dioclecià, va fer arrestar la jove i els seus familiars. Després de l'interrogatori, on cap d'ells va renunciar a la fe cristiana, va ordenar l'execució de tots ells. Va fer cremar vius els seus dos oncles, que havia convertit la mateixa Susanna, i posteriorment va fer decapitar Gabinius i la mateixa Susanna, l'11 d'agost del 294. La tradició diu que l'esposa de l'emperador Dioclecià, Serena, que era cristiana, va decidir conservar la sang de santa Susanna com a relíquia, i en va organitzar les exèquies. El papa Caius (Gai) va celebrar una missa al lloc del martiri, i va establir que s'hi construís una església per recordar i venerar la santa. Les seves restes es van guardar en aquesta església, que avui dia es coneix com l'església de Santa Susanna i està situada al costat de les termes de Dioclecià.

Mirant d'expressar l'inefable

MERCÈ SOLÉ
msoletey@gmail.com

En aquesta festa de la Transfiguració, les lectures d'avui intenten expressar com es manifesta la plenitud de Déu. Una tasca ben difícil, perquè en la vida quotidiana només intuïm, tastem breument, projectem els nostres anhels. Només la fe i la confiança ens sostenen, no pas l'evidència dels nostres sentits.

En la primera lectura, Daniel ho fa amb un llenguatge apocalíptic, és a dir, en un llenguatge poètic, escatològic, ple de símbols. Déu hi apareix revestit de poder acollint un «Fill d'home» a qui Déu confereix la sobirania, la glòria i la reialesa. Una bellíssima visió profètica i gloriosa del Messies.

El Salm responsorial posa l'accent en la reialesa de Déu... que vincula a la seva justícia («El cel proclama la seva justícia, i tots els pobles contempen la seva glòria»).

La carta de Pere remet a la pròpia experiència vital de l'apòstol: «Nosaltres mateixos vam contemplar amb els nostres ulls la seva grandesa...»

I el relat de l'Evangeli de Mateu aporta elements molt diversos i molt valuosos. En el capítol anterior al que llegim avui (Mt 16), Pere reconeix Jesús com a Messies, i Jesús comença a anunciar que cal estar disposat a perdre la vida. La transfiguració, doncs, es produeix en la consciència de la

creu i es projecta en la tradició de la Llei (Moisés) i de la profecia (Elies), en un entorn sagrat i apartat, com és la muntanya. La veu de Déu és clara: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut, escolteu-lo.» Les mateixes paraules que en el Baptisme de Jesús (Mt 3), amb l'afegitó: «Escolteu-lo.»

La transfiguració es produeix davant els deixebles més propers a Jesús. No pas davant els fariseus i els saduceus, que en el capítol 16 de Mateu exigien senyals del cel. Les epifanies, doncs, no apareixen a demanda nostra, sinó per la gratuïtat de Déu.

L'altre aspecte remarcable del fragment de l'evangeli és el retorn a la vida quotidiana, malgrat les aspiracions de Pere, de convertir en eterna i permanent l'experiència que està vivint. Jesús foragita les pors, desestima escampar una experiència encara immadura, i torna a escoltar la gent i a curar malalts.

La intuïció, la justícia i el treball pel Regne, l'experiència del dia a dia, la pregària, i sobretot l'«Escolteu-lo» ens permeten accedir també a aquesta transfiguració. Sempre des de la fe i sempre com un tast. Sempre estimant i vivint la vida, però sense fer-ne un absolut. Sempre sabent que la transfiguració passa per la creu.

Trobada anual de l'Assemblea de Catalunya de la Renovació Carismàtica Catòlica en l'Esperit (i II)

JOSEP NADAL I MIR

De manera planera i diàfana, el P. Juan Manuel Martín Moreno ens va parlar que «el contrari de la fe és la desconfiança en Déu; per això, la fe ens dona força» i aconsella que «quan es passi per un temps o lloc "fosc" es canti, perquè qui canta, els mals espanta». Sempre amb fermesa, però amb humilitat, va afirmar: «Jesús va dir al mar: "Calla" i ho va expressar amb autoritat.» I va assegurar que cal «fer callar veus que tenim dins nostre, de desconcert, de neguits...» Cal pregar pels joves i presentar-los a Jesucrist «perquè ens faci sentir la gràcia de saber que el Senyor és amb nosaltres». Va acabar aquest sermó dient: «Cal tenir por en el qui mata l'ànima i posar confiança en Jesús, a qui els vents i els mars obeeixen.»

Ens va fer participar a cadascun

dels assistents en un acte penitencial, el contingut del qual va ser interactiu, en el sentit que ens va fer escriure un pecat personal en un paper, que va recollir tot seguit per absoldre'ls individualment. Va comentar que la música i el cant són mètodes per treure les pors, tal com diu el primer llibre de Samuel. Tot i que hi ha estructures de pecat molt grans (les armes, la pedofília, la pornografia, la ludopatia...) ens van donar confiança les paraules del capítol 13 dels Nombres, on se'ns diu que «el contrari de la fe és la por i que la por fa abaixar els braços».

A Isaïes 41,11 se'ns diu que, en ser ajudats per Déu, «tots els qui estem furiosos contra tu quedaran confosos i avergonyits» de tal manera que «els teus adversaris seran com no-res i es perdran», tal com va passar amb Martin Luther King, un home sense violència. Va tenir molts seguidors, tot i que el va matar. Va aconseguir derogar les lleis contra els negres el 1960, així com Gandhi, també assassinat després d'assolir la pau a l'Índia.

Judit 16,11 parla de la importància del crit del poble humiliat, perquè els enemics s'escaparan. En aquest sentit, ens reafirma que la lloança és el poder de Déu, que allibera dels enemics, de la presó, ja que «ens guareix, ens guia i atrau sobre nosaltres la tendresa de Déu. Per això, hem d'aprendre a fer el crit de lloança, perquè la millor pregària de guarició és la lloança».

En parlar de les Benaurances, va observar: «Jesús les va viure totes: va néixer pobre, va viure pobre i va morir despulat a la creu; però ho va fer sense imposar. Amb el seu exemple vol dir-nos que, si volem ser feliços, hem d'anar per aquest camí.» I va afegir: «A la nostra societat tot és rivalitat, hi ha una joventut del regne de Satanàs.» Va posar l'exemple de la família Quincoces. La mare, Mercè Riera, té cura de quatre fills, dos dels quals amb discapacitat. El P. Juan Manuel va destacar que «Déu té un especial amor pels seus fills més febles».

El ponent va subratllar que «el Papa s'enfada amb les homilies més llargues de vuit minuts.» Les seves reflexions són curulles de saviesa, oportunitat i discerniment.

El papa Francesc a *Amoris laetitia* 310-311 assenyalava, entre altres aspectes, la necessitat de ser misericordiosos, que «sempre s'ha de tenir especial cura i avivar els valors més alts i centrals de l'Evangelí».

Postals des d'Andalusia

El descans de la ment

Mes d'agost, mes de vacances oficials. Temps de recuperar forces i d'asserenar la ment. Llegia fa poc que ja Freud a la seva obra *El malestar de la cultura*, va considerar la possibilitat que una societat estigui malalta en el seu conjunt i pugui patir neurosis col·lectives de les quals tal vegada pocs individus en siguin conscients. Pot passar fins i tot que dins d'una societat malalta es considerin precisament malalts aquells que estan més sans.

M'ha impressionat aquest diagnòstic, aplicat als temps que vivim. Llegint a poc a poc l'Evangeli, ens trobem un passatge estremidor. Veiem que això li passa a Jesús una mica; alguns familiars pensen que «no hi toca», mentre que els lletrats arribats de Jerusalem consideren que «té a dins Beelzebul».

En qualsevol cas, hem d'afirmar que una societat és sana en la mesura que afavoreix el desenvolupament sa de les persones. Quan, al contrari, les condueix cap al seu buidament interior, la fragmentació, la cosificació o dissolució com a éssers humans, hem de dir que aquesta societat és, si més no en part, patògena. La vida no havia estat mai tan amenaçada pel desequilibri ecològic, la contaminació, l'estrès o la depressió. D'altra banda, fa temps que fomentem un estil de vida en què la manca de sentit, la manca de valors, un cert tipus de consumisme, la trivialització del sexe, la incomunicació i tantes frustracions impedeixen que les persones creixin de manera sana. Aquest temps de vacances és el millor per proporcionar «descans a la ment», «seny al cor», «pau a les nostres passes desaforades», i sobretot, «mirades netes que ens facin captar la realitat» per construir així una societat nova, de valors i no de frustracions.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Ser jove i cristià avui

Soc un jove cristià de 18 anys del bisbat de Vic. Vull compartir amb vosaltres com concilio la meua fe i la meua vida quotidiana en el món actual. També vull conèixer les opinions de persones que ens poden ajudar a entendre millor la nostra realitat.

La meua fe és important per a mi, però també em planteja reptes i dificultats. En cada moment del meu dia a dia, intento viure la meua fe com una experiència d'amor, de coneixement, d'amistat, de testimoni i de comunicació amb Déu. Però també em trobo amb situacions que em fan dubtar, patir o indignar.

Per això, m'agradaria compartir amb vosaltres les opinions del cardenal Omella, arquebisbe de Barcelona, que em semblen molt encertades i motivadores. Ell diu que els joves són el present i el futur de l'Església, que hi ha una crisi de transmissió de la fe, que els joves han de ser protagonistes de la història i testimonis de l'amor de Déu en el món, que els joves han de participar activament en les activitats que organitza l'Església i buscar el seu lloc en la comunitat cristiana, que els joves no han de perdre l'esperança ni deixar-se portar pel desànim o el pessimisme, i que Déu estima els joves i els té un pla per a ells.

Comparteixo el que diu el cardenal Omella, perquè em sento part de l'Església i vull créixer en la fe. M'agrada que m'escolti, m'acompanyi i m'ajudi a comunicar l'Evangeli als joves. M'anima a ser protagonista de la història i testimoni de l'amor de Déu en el món. M'invita a participar en les activitats de l'Església i a buscar el meu lloc en la comunitat cristiana. I em recorda que Déu m'estima i que té un pla per a mi.

Vull dir-vos que ser jove i cristià avui és un repte apassionant, però també una oportunitat única. Una oportunitat per viure la fe com una experiència d'amor, de comunitat i de servei. Una oportunitat per dialogar amb altres visions del món, sense renunciar a la pròpia identitat. Una oportunitat per comunicar l'Evangeli amb autenticitat, amb coherència i amb creativitat.

JORDI MASLLORENS NAVARRO

Declaracions del jesuïta James Martin

Penso que cal estar contents perquè comencen a aparèixer veus importants que parlen a fons i amb caritat cristiana i humanitat dels problemes actuals de la nostra Església: divorciats tornats a casar, diaconat femení, persones LGTBIQ, etc. en la línia que el papa Francesc està suggerint en els últims comunicats i exhortacions apostòliques com *Amoris laetitia* i altres.

Estic content que la vostra revista (i nostra) afronti aquests temes candents i actuals, ja no solament en la línia de la sinodalitat (que també), sinó, simplement, tal com dieu vosaltres, per posar els temes sobre la taula, parlar-ne, reflexionar-hi, arribar a acords.

L'entrevista-reportatge que feu al P. James Martin és molt completa i entenedora. Obre molts camins de reflexió i diàleg. Gràcies pel treball i continueu per aquest camí.

MIQUEL NADAL ROSAS

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

«El Papa ens crida a respondre al clam del pobre i de la Terra»

Maria Virginia Solis Wahnish, autora del llibre «La Granja de Francesc», d'Editorial Claret

MAC

Maria Virginia Solis Wahnish és una jove empresària argentina apassionada per la creació de mesures per combatre els problemes relacionats amb la producció agrícola, la protecció del medi ambient i la redistribució dels recursos. Màster en Gestió Empresarial Global per la Universitat de San Francisco (Estats Units), actualment és coordinadora del grup de treball d'Agricultura i Justícia per a l'Economia de Francesc i codirectora de La Granja de Francesc. Una temàtica que té un lligam intens amb el Temps de la Creació, iniciativa que tindrà lloc entre l'1 de setembre (Dia Mundial de Pregària per la Cura de la Creació) i el 4 d'octubre (festivitat de sant Francesc d'Assís, patró de l'ecologia).

Formes part de l'Economia de Francesc. En què consisteix exactament aquest moviment de joves?

L'1 de maig del 2019, el papa Francesc va enviar una carta que convidava joves economistes, emprenedors i agents de canvi a crear plegats una economia amb nova vida i ànima. En aquell moment, vaig decidir respondre i afegir-me com a jove emprenedora al que inicialment seria una trobada a Assís (Itàlia). Al final no va poder ser possible a causa de la pandèmia, però l'Economia de Francesc va anar teixint una comunitat de joves que ja no tan sols esperaven afegir-se a un esdeveniment, sinó ser comunitat a través de dotze grups de treball on els joves treballem junts globalment. M'hi vaig afegir com a jove al grup d'Agricultura i Justícia.

El papa Francesc i les seves encíclics (*Laudato Si'* i *Fratelli tutti*) han estat els autèntics inspiradors d'aquest moviment.

Sí. El Papa ens crida a plasmar en accions concretes el que llegim a les seves encíclics i a respondre al clam del pobre i de la Terra (*Laudato Si'*) a través de la creació de ponts, com a germans i germanes que som (*Fratelli tutti*). L'Economia de Francesc té la seva inspiració en aquests textos i en la crida del Sant Pare.

Juntament amb deu joves més, has creat l'empresa La Granja de Francesc. Quins són els seus objectius?

La Granja de Francesc va sorgir en el procés de comunitat de l'Economia de Francesc en el grup d'Agricultura i Justícia, on uns quants joves vam decidir compartir i pensar una proposta que creés justícia en l'agricultura dins del sistema alimentari. Així és com es va originar la Granja de Francesc. La nostra proposta i missió és co-crear un sistema agrícola i alimentari just des de la base, situant els agricultors al centre. Per a això vam desenvolupar projectes educatius al territori centrats en l'agricultura regenerativa, l'economia i l'espiritualitat, treballant

amb agricultors amb escassa seguretat alimentària i ingressos per a ells, les seves famílies i les seves comunitats. A més, donem suport activament a diferents processos intersectorials i globals, en concret la Cimera de les Nacions Unides sobre Sistemes Alimentaris i el Comitè de Seguretat Alimentària de les Nacions Unides, per tal de fer sentir la veu dels agricultors en aquests espais.

Quines activitats recents heu posat en marxa?

El nostre últim projecte ha estat a Ibadan (Nigèria), on tirem endavant un procés educatiu amb agricultors de la regió en pràctiques d'agricultura regenerativa, amb la producció de diversos aliments medicinals, com la mel, i acompanyant-ho de conceptes sobre com poden comercialitzar els seus productes. També vam tenir moments d'espiritualitat, on el concepte de mantenir l'«espelma encesa» entre ells i dins les seves comunitats hi va estar present. Tot això ho hem pogut dur a terme gràcies a Pax Herbals, que ens van acompanyar com a aliats locals. A nivell global, hem organitzat, entre altres iniciatives, una conferència a la Universitat d'Oxford sobre ecologia integral i agricultura regenerativa.

Aquest model d'intervenció segueix el full de ruta papal de «veure, jutjar i actuar»?

Efectivament. Aquesta pauta del papa Francesc ens guia la feina pel territori i en cada procés que iniciem. Entenem que no es treballa sobre projectes establerts que puguin «copiar-se i enganxar-se», sinó que conviden a transitar un procés que es va renovant, d'acord amb la comunitat, el lloc específic, el moment.

És imprescindible avui dia una reforma profunda de l'economia mundial?

Estem travessant molts reptes globals que ens duen a replantejar el rol de l'economia. L'existència de la crisi climàtica, que té el seu origen en una crisi social, necessita una resposta actual on ja no busquem fer un procés de «veure, jutjar i actuar» de forma aïllada, sinó que ha de ser de manera integral, sistèmica, on els fruits i les accions siguin realitzades entre diferents sectors. Per això, ja no entenem un sector econòmic global de forma aïllada, sinó en contínua interacció i transformació, juntament amb altres sectors, tot treballant conjuntament

amb la creació de coneixement en el sector educatiu, compartint coneixement i diàleg amb el sector polític, servint la societat civil. L'economia de nova ànima i vida, a la qual ens convida el papa Francesc, és la que situa el pobre i la mare Terra al centre, és a dir, que se serveix com a vehicle i mitjà per generar valor al pobre i a la mare Terra.

Per emprendre totes aquestes iniciatives, cal una conversió, tant personal com comunitària?

L'encarnació d'aquestes iniciatives és la conseqüència d'una conversió a la qual tots estem convidats personalment. Aquella conversió és origen i arrel de com podem viure la missió a la qual som cridats, tant si s'encarna a les nostres famílies, feina o accions diàries... També ens pot portar a crear noves iniciatives, tot i que això no és la finalitat en si mateixa. Crec que la finalitat és «en tot, estimar i servir Déu», com deia sant Ignasi. Començant per la persona i estenent el fet de compartir amb un altre a nivell comú, és a dir, comunitari i col·lectiu. En el llibre *La Granja de Francesc* explico amb paraules senzilles com ha estat aquest camí per a mi fins ara, mirant que sigui llum per als altres. És un camí que té encara recorregut. Si algú vol més informació sobre el tema, es pot posar en contacte amb mi a través de mariavirginia@francescofarm.com.

«L'economia de nova ànima i vida situa el pobre i la mare Terra en el centre»

TRADICIONS APÍCOLES

La cera d'abella

Flickr / Jauber Pincemin

L'Església ha estat gran consumidora de cera per a la il·luminació dels temples.

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Arxiver dels Caputxins

Aquest darrer article el vull dedicar a la cera d'abella, que és una substància produïda per les glàndules abdominals de l'*Apis mellifica*. Tradicionalment, per obtenir la cera s'escaldava tot el brescam amb aigua calenta i es tornava a bullir juntament amb l'aigua fins que tota la massa era diluïda; després es tirava aquest líquid espès damunt d'un drap de cànem, o de lli, i es col·locava a la premsadora. El líquid aplegat es posava a una caldera que, quan es refredava, la capa més sòlida de damunt de l'aigua, els cerers la tornaven a disoldre en una altra caldera fent-la

bullir i, encara, tornaven a posar la cera, que s'anava solidificant en els motlles. El rebuig d'aquest procés s'anomena *cerut*. La cera intervé en la composició de molts ungüents de la medicina popular, i pel que fa al *cerat* (llat., *ceratum*; cast., *cerato*), es tracta d'un medicament elaborat a partir de la cera blanca, aigua de roses, oli d'ametlla i sense l'afegit de resines.

Els millors experts en la matèria han assenyalat que «la cera en estat brut s'anomena *cera groga*, i té un color groguenc, tot i que en algunes circumstàncies presenta un color més obscur». La cera manté l'olor tan agradable de la mel, però quasi no té gust. A baixa temperatura la cera és una matèria molt trencadissa i, per fusió i amb repetides locions amb aigua, hom la purifica i la redueix a grumolls que es blanquegen per l'acció del sol. Inicialment s'anomena *cera de grum*, que, amb un llarg procés, es va transformant en *cera blanca*. Tanmateix, alguns processos industrials adulteren la cera amb un cinc per cent de seu per evitar que no sigui tan trencadissa. A més, hom hi posa també essència de trementina i finalment es blanqueja la cera amb carbó animal. De la cera més pura se'n diu *cera verge* i els antics romans en deien *Purior cera* i era descrita com aquella cera «que està en la melada, o en las brescas, y és dita *Purior cera* o *cera verge*, per ser la més pura» (*Labèrnia I*, 354), és a dir, aquella cera extreta d'aquelles bresques que encara no contenen mel ni poll.

Fins no fa massa anys, i durant segles, l'Església fou una gran consumidora de cera per a la il·luminació dels temples durant les celebracions litúrgiques. Semblantment, les confraries també gastaven molta cera, especialment en les processons, amb l'ús sovintejat d'atxes, brandons, ciris i espelmes. A l'article vinent, en la represa de les tradicions remeieres, us parlaré, si a Déu plau, sobre la vara d'or, una planta remeiera molt apreciada pel famós metge pontifici Arnau de Vilanova.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Hi ha aigua a la Lluna, més de la que es creia

Flickr / Ernesto Graf

Investigadors de l'Acadèmia de Ciències de la Xina han descobert «perles de vidre» que contenen aigua.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Prou sabem que la Lluna no té cap oceà, ni rius, ni fonts d'aigua. Sempre s'ha vist com un conjunt erm sense vida ni aigua líquida que la faciliti. Però els astrònoms es plantejaren la qüestió de si, malgrat això, mantenia en alguns llocs aquest líquid, en vistes, és clar, al possible ús que en farien els astronautes que, temps a venir, haguessin d'estar-se a la Lluna durant un temps. I ben aviat detectaren que, efectivament, en el fons de certs cràters, als quals el sol no hi arriba mai, hi havia restes de gel, és a dir, no aigua líquida, però aigua de debò, encara que en estat sòlid. Molt poca se n'hi veia, però ja n'hi havia prou per assegurar que era possible fer ús, encara que migrat, a la Lluna d'aquest preuat líquid.

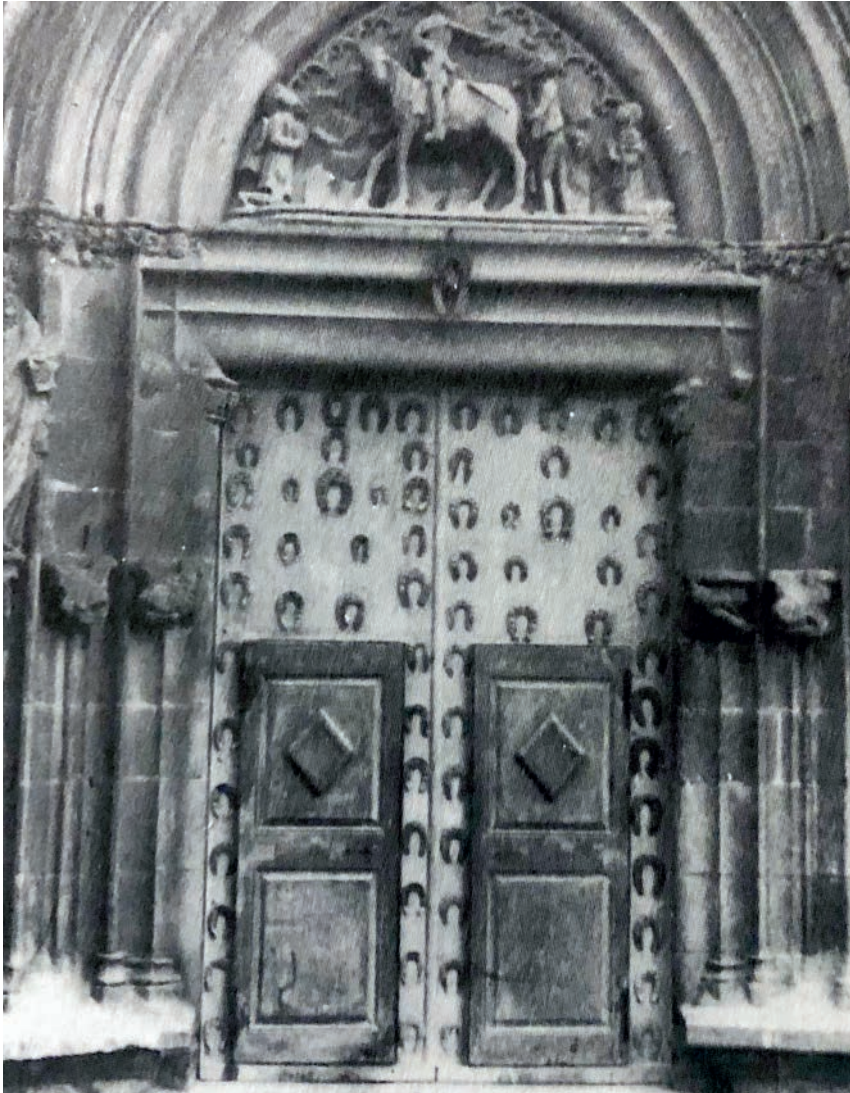
Ara bé, la cosa no s'acabà aquí. Amb un detector posat en una aeronau del tipus Boeing 747 en vol estratosfèric, els americans en confirmaren també l'existència en més abundor del que es creia. On és aquesta aigua? La resposta ens l'acaben de donar els xinesos. Van enviar a la Lluna la sonda anomenada *Change 5* amb la missió de prendre mostres del sòl lunar i portar-les a la Terra. No eren els primers a fer-ho. Americans i russos ja ho havien fet.

Però aquesta missió xinesa, iniciada el 2020, faria unes anàlisis del terra de la Lluna que no s'havien fet anteriorment. Va ser treball d'un grup d'investigadors de l'Acadèmia de Ciències de la Xina, que va analitzar amb tot detall el contingut d'aquells dos quilos de matèria lunar que la sonda ens portà i es trobà (com explica la revista *Natura Geoscience*) que aquelles mostres lunars contenen una gran quantitat de cristalls d'impacte («perles de vidre», en diuen) que contenen aigua. Fets ara els càlculs, podem dir que a la superfície de la Lluna s'hi deuen emmagatzemar en aquestes perles de vidre entre 270.000 i 800.000 milions de tones del preciós líquid. El científic xinès Sen Hu ens diu que aquestes perles de vidre es produeixen quan les gotes de roca foses dels meteorits cristal·litzen, bo i generant aigua a causa de les altes temperatures originades per l'impacte. Sigui el que sigui el que hi ocorre quan hi ha l'impacte, l'aigua hi és.

Així, doncs, els futurs astronautes que vagin en missió a la Lluna ja tenen una perspectiva de tenir l'aigua, que els serà necessària per a la vida i altres afers. Val la pena saber-ho.

ESTIU DE LLEGENDES

Sant Martí

Façana de l'antiga ermita romànica, avui parròquia, de Sant Martí de Provençals.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
Historiador

A la toponímia del mapa de Catalunya, el nom de Sant Martí apareix prop de cent cinquanta vegades. Molts pobles s'anomenen Sant Martí i no poques esglésies estan sota la seva advocació o en celebren la Festa Major.

En època medieval, sant Martí, juntament amb la majoria dels apòstols, eren els sants que gaudien de més predicament, no només al nostre país, sinó a tot el món cristià, especialment a Occitània.

Soldat romà del segle IV —de fet, el mateix nom *Martí* fa referència a Mart, el Déu romà de la guerra— i després bisbe de Tours. Iconogràficament se'l representa igual dalt d'un cavall i partint amb l'espasa la seva capa amb un

pobre que capta als seus peus, o bé abillat amb els atributs propis episcopals.

Sant Martí és ben present en els nostres costums. A la bonança després dels primers temporals de tardor l'anomenem *estiuet de sant Martí* i al fenomen meteorològic òptic causat pel reflex de les gotes de pluja, que forma un arc al cel, *arc de sant Martí*, perquè les flors van florir en el seu enterrament. La diada de Sant Martí, antigament, era d'afirmació de fe cristiana davant de jueus o musulmans, en matar-se el porc o encetar el vi novell.

El pas o l'aparició de sant Martí és atribuït a diversos indrets de Catalunya. S'explica de diversos llocs on sant Martí va trobar-se un pobre i va partir-se amb ell la capa de soldat esquinçant-la amb l'espasa, donant-li la seva part, ja que l'altra meitat pertanyia a l'Imperi romà. Ell podia donar tot el que era seu, però no el que no li pertanyia.

A sant Martí se'l té per protector dels animals de ferradura i la llegenda explica com el sant, anant a cavall pels voltants de Barcelona, pels camps de la Sagrera i sant Martí, va tenir la mala sort que el seu cavall va perdre una ferradura i va ferir-se la pota. Fou atès en un mas, on ara, enmig d'alts edificis, hi ha l'antiga ermita romànica, avui parròquia, de Sant Martí de Provençals.

Avui l'antic fossar i un parell de masies són testimoni dels temps rurals d'aquella vella església alçada en honor del sant, on, durant segles, els pagesos, traginers i carreters del Pla de Barcelona anaven a demanar-li protecció per als peus dels seus animals. Li ofrenaven, d'exvots, ferradures que clavaven a la porta; d'aquí també el nom de Sant Martí de les Ferradures.

Les portes es van cremar en l'incendi de l'església el juliol del 1936, i en van desaparèixer les ferradures. Després de la guerra encara seguien acudint al sant, celebrant cada any Sant Isidre i els Tres Tombs fins a finals de la dècada del 1950, quan l'automoció arraconà els animals i les indústries i els edificis ocuparen els camps del voltant.

JAVIER RUBIO

Buenos días y gracias a Dios
Editorial Mensajero, 2023, 232 pàg.

L'autor presenta cent motius per iniciar el dia amb gratitud i lloança. Aborda com trobar Déu en el que és quotidià i com la malaltia o els buits de l'ànima poden transformar-se en agraïment. Un regal per redescobrir la fe i animar a contemplar la vida amb una nova mirada.

AGOSTINO MOLTENI

El pensamiento de Cristo
Ediciones Encuentro, 2023, 228 pàg.

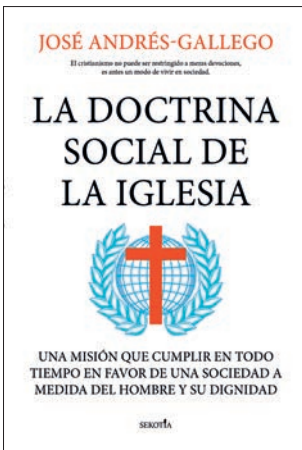
Fins ara els estudis sobre la «teologia» de Péguy s'han centrat en alguns aspectes de la reflexió cristiana, però no han investigat sobre com va saber reconèixer la lògica amb la qual Crist va viure l'encarnació i va fer la redempció. En aquest assaig s'analitza aquest pensament.

Llibres més venuts el mes de JULIOL

AUTORS DIVERSOS
No perdonis massa aviat
Editorial Claret

ANTONI MATABOSCH i SOLER
La penúltima paraula
Viena Edicions

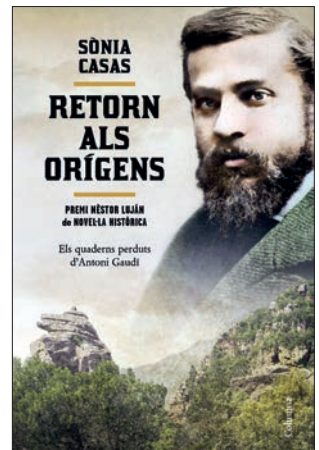
HERNÁN DÍAZ
Fortuna
Anagrama

JOSÉ-ANDRÉS GALLEGO

La doctrina social de la Iglesia
Editorial Sekotia, 2023, 318 pàg.

El 1891, el papa Lleó XIII publicava l'encíclica *Rerum novarum*. Era la postura de l'Església catòlica davant del canvi que la Revolució Industrial estava suposant per a la societat i sobretot per a la classe treballadora. Aquest llibre explica com va néixer l'anomenada «qüestió social» en el si de l'Església.

SÒNIA CASAS

Retorn als orígens
Columna Edicions, 2023, 416 pàg.

Antoni Gaudí i Eduard Toda són dos amics adolescents aficionats a visitar indrets històrics abandonats. Durant una d'aquestes aventures descobreixen un misteriós gravat prehistòric a les muntanyes properes al castell d'Escornalbou, una troballa que marcarà les seves vides.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA
andreu.sotorra@gmail.com

L'actriu Mercè Aránega en un moment de l'obra «Instruccions per fer-se feixista», de Michela Murgia, a La Villarroel.

El mirall més fosc de l'ésser humà

L'actriu Mercè Aránega s'ha fet seu el discurs de la dramaturga sarda Michela Murgia (Cabras, Sardenya, 1972) i és un dels encerts i atractius del seu monòleg breu — una hora justa— perquè el minicurs set en seixanta minuts per fer-se feixista requereix que qui l'imparteix se'l cregui i les instruccions li surtin de l'ànima.

Tothom té un petit feixista dins seu, diuen Murgia i Aránega. Només cal activar el botó vermell per constatar que, de tant tant, es dispara: ja sigui per l'emigració, per la crisi econòmica, per l'atur, per la pèrdua de valors propis, per la religió... I tot això es converteix en vots a l'hora de les urnes. Però ja se sap que, com diuen elles dues, Murgia i Aránega, «el sufragi universal és el mal menor de tots els mals i molts, molts dels votants, votant el que voten, no toquen vores».

Mercè Aránega és una de les actrius del teatre català actual amb l'etiqueta de «gran». Ho corroboren espectacles com aquesta adaptació de l'assaig homònim (Editorial Empúries, 2019). Durant tota la interpretació, Mercè Aránega manté la línia del text original: és provocadora, és contradictòria, és irònica, és alertadora del que hi ha, és descarada i és també el mirall del fons més fosc de l'ésser humà.

L'actriu utilitza tots els seus recursos escènics de seducció. Fa una breu introducció que adapta el discurs al context local. Bromeja sobre les misèries de la vida. I dinamitza la seva interpretació amb algunes interrupcions de la nova regidora —diu que l'hi acaben d'encolomar i que és una plogramiques per tot—, una regidora que acaba marcant-se un numeret inesperat, que me'l callo per mantenir la sorpresa dels espectadors. I també entra en joc amb una autointervista, amb unes preguntes preparades, que un voluntari o una voluntària d'entre els espectadors —un luxe amb la periodista Sílvia Còppulo, el dia de l'estrena— li fa perquè ella es pugui despatxar ben a gust.

No sé si Mercè Aránega aconseguirà que l'auditori de La Villarroel sigui un auditori d'alumnat avantatjat que surti del teatre una mica més feixista del que potser no sabia que n'era o que en surti ni gota de feixista com estava segur que no n'era. Això depèn de cadascú. El que sí que sé és que els seixanta minuts de Mercè Aránega són un bàlsam escènic d'estiu totalment recomanable, d'absoluta actualitat, i que permet no deixar passar per alt l'oportunitat de veure l'actriu en una de les seves actuacions més personals.

AMB BON HUMOR

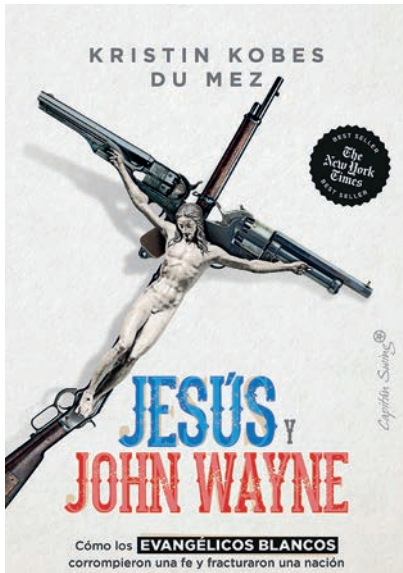

«**INSTRUCCIONS PER FER-SE FEIXISTA**», de Michela Murgia
TRADUCCIÓ: Mercè Ubach
ADAPTACIÓ I DRAMATÚRGIA: Sergi Pompermayer
INTÈRPRET: Mercè Aránega
CONCEPTE I DIRECCIÓ: Miquel Gorritz
Grec'23. La Villarroel, Barcelona
Fins al 13 d'agost 2023

CRÍTICA LITERÀRIA

Reflexió sobre la violència

PERE FÀBREGUES I MORLÀ
Llibreter

KRISTIN KOBES DU MEZ

Jesús y John Wayne. Cómo los evangélicos blancos corrompieron una fe y fracturaron una nación
Editorial Capitán Swing, 2023, 416 pàg.

Encara no n'he acabat la lectura, però penso que aquest crit d'alerta no pot esperar i m'apropro al vesper, encara poc protegit, perquè noto que l'exam primari va sortint i cal avisar i preveure, com fa l'autora, sense embuts ni trampes al solitari.

Quan vaig veure la portada —provocativa; per a molts, escandalosa—, ja vaig sentir la necessitat de llegir-lo. El Crucificat en una creu feta amb fusells! El símbol de la Creu com a senyera de la violència i del poder de les armes. La contradicció duta a l'extrem..., i d'això va el llibre, de la denúncia al mal ús dels evangelis.

El llibre és un atac directe a les organitzacions dels anomenats «evangèlics blancs» als Estats Units que, per entendre'ns des d'aquí, són els màxims recolzadors de la política Trump i la seva manera de presidir el país.

Però la cosa ve de temps anterior i no ha sortit per generació espontània, sinó que ha anat creixent a l'ombra d'una mala interpretació de la Bíblia que fan servir d'escut i on pretenen trobar justificació a la violència armada i al que coneixem com a «supremacia blanca».

Es queden amb el que més els convé i deixen de banda les benaurances, la bondat, el perdó i tot el que no sigui força, autoritat i domini per poder anar pel món fent el fatxenda i —el que és més greu i perillós— ho fan en nom de Jesús!

Caldrà estar molt atent per no caure en aquesta mena de religió que s'estén a massa llocs del món, on es margina l'evangeli i s'exalta el poder com a forma de vida exemplar.

El llibre potser fins i tot es passa en detalls i informació, però la reflexió ens ha de fer pensar i preveure tot allunyament del nucli evangèlic, necessari i exemple per a un món més acollidor i generós.

UN NOU LLINDAR

Actuar com a bons samaritans

En la celebració de la Jornada Mundial de la Joventut, és bo que aprenguem dels joves a obrir-nos a les dimensions del món i afirmar que tots els éssers humans som germans i germanes, la qual cosa «esdevé concreta, ens planteja una sèrie de reptes que ens descol·loquen, ens obliguen a assumir noves responsabilitats i desenvolupar noves reaccions» (FT 128). La «transfiguració» del Senyor ens dona uns ulls nous per veure aquesta realitat —tantes vegades de creu— amb la llum esperançada de la resurrecció.

En aquest sentit, i amb el títol «un cor obert al món sencer» el papa Francesc ens ofereix a *Fratelli tutti* uns elements que ens poden ajudar a respondre al moment que vivim, més si com a cristians hem d'oferir l'Evangeli i fer-ho decididament, amb coherència i valentia. Davant de la xifra dels milenars d'immigrants que deixen casa, família i país, i molts d'ells moren en el nostre mar Mediterrani —s'està parlant de 27.000 persones— que es converteix en un cementeri inevitable, el nostre cor no pot restar indiferent i és obligat que reaccioni.

És cert que es tracta d'un desafiament complex, però davant dels qui arriben, hem de fer el possible per «acollir», «protegir», «promoure» i «integrar». Són ja una realitat el testimoni de persones i grups d'Església que, en comunió amb altres institucions, s'han fet sensibles i actuen com a bons samaritans. La indicació de Jesús és molt clara: «Era foraster i em vau acollir» (Mt 25,35).

Serà bo que seguim reflexionant-t'hi. Així i tot, quedem-nos amb la convicció positiva que l'arribada de persones diferents es convertesqui en una oportunitat d'enriquiment i de desenvolupament humà integral de tots.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Agenda

Altres bisbats

TORRECIUTAT

El **divendres 11 d'agost**, a les 19.00, XXVIII Cicle Internacional d'Orgue de Torreciutat amb Fabio Taruschio (flauta travessera) i Andrea Trovato (orgue).

ART

Del **dimarts 15 d'agost al dijous 24**, a Salamanca, exercicis espirituals a través de l'art amb Bert Daelemans, s.j. Més informació: tel. 923 125 000.

Barcelona

ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ

El **dimecres 16 d'agost**, a les 20.00, concert de Fluctus Ensemble *La dona dels segles XVII i XVIII*. Taquilla inversa; el **diumenge 20**, a les 17.30, concert de Lily Holzman (soprano), Legna Tabares (guitarra), Catalina Filippi (soprano) i Joseph Ledwitz (piano). Taquilla inversa; el **dissabte 26**, a les 16.30, concert solidari de final de curs de l'Acadèmia Internacional a favor de la Fundació Manos Providentes (c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona).

Girona

SANTS JUST I PASTOR

El **dilluns 7 d'agost**, a les 19.00, missa i berenar popular a l'ermita dels Sants Just i Pastor a la Cellera de Ter.

SANTA CLARA

El **dijous 10 d'agost**, a les 21.00, celebració del Trànsit de Santa Clara a la Fraternitat de Santa Clara de Vilobí d'Onyar; el **divendres 11**, a les 11.30, missa de la solemnitat de la santa.

SANT DANIEL

El **divendres 1 de setembre**, a les 8.00, missa solemne al monestir de Sant Daniel de Girona.

Lleida

SEU VELLA

El **divendres 11 d'agost**, a les 21.00,

visita a la Seu Vella de Lleida.

Sant Feliu de Llobregat

MONTSERRAT

El **divendres 25 d'agost**, a les 19.30, concert de cloenda del curs de formació per a organistes d'Església de Montserrat amb Berenguer Montserrat. Més informació: tel. 626 934 414.

Solsona

MUSEU DIOCESÀ I COMARCAL DE SOLSONA

El **dissabte 2 de setembre**, a les 10.00, visita al monestir de Santa Maria de Serrateix i a l'exposició *Contra el Barroc. Un món en extinció* al Museu de Solsona, amb Francesc Miralpeix i Joan Bosch. Reserves: tel. 973 482 101.

SANTUARI DEL MIRACLE

Del **dilluns 28 d'agost al divendres 1 de setembre**, taller d'ícones amb Nicolai Saftiu i Luis Rubio. Més informació: tel. 973 291 699.

Tarragona

SANT MAGÍ

El **dissabte 12 d'agost**, a les 20.00, representació de Ball Pla de Sant Magí amb l'esbart dansaire de Tarragona al carrer del Portal del Carro de Tarragona.

NIT DE MARIA

El **dilluns 14 d'agost**, 51 ena Nit de Maria a Vinyols i els Arcs: a les 18.30, exposició del Santíssim i rosari cantat i meditat; a les 20.00, eucaristia amb la participació dels malalts; a les 21.00, processó de torxes pels carrers del poble. Al llarg del recorregut es podran veure diferents representacions dels misteris de Maria i d'algunes aparicions marianes a les entrades de les cases.

EL MISTERI DE LA SELVA

El **dilluns 14 d'agost**, a les 22.00, i el **dimarts 15**, a les 20.00, representació del drama assumpcionis-

ta més antic d'Europa en llengua romànica a l'església parroquial de Sant Andreu Apòstol de la Selva del Camp.

SANT BARTOMEU

El **dijous 24 d'agost**, a les 19.00, festa de Sant Bartomeu a l'ermita de la Mare de Déu de la Riera de les Borges del Camp: eucaristia, berenar popular i ball de sardanes.

Terrassa

«LA MÚSICA DEL CEL»

El **diumenge 3 de setembre**, a les 12.00, concert *La Batlla de Sant Esteve de Granollers* a la parròquia de Sant Esteve de Granollers.

Urgell

CATALONIA SACRA

El **dissabte 3 de setembre**, a les 10.00, itinerari guiat *El romànic pirinenc: Queralbs, Fustanyà i Ribes* amb Miquel Sitjà. Reserves: tel. 693 720 202.

Vic

COVA DE MANRESA

Del **divendres 1 de setembre al diumenge 10**, exercicis espirituals a càrrec de Joan Morera, s.j. Inscripcions: www.covamanresa.cat.

JOVES

Del **dilluns 21 d'agost al divendres 25**, a Gisclareny, convivència per a joves 2030... *una odissea a les teves mans! Jo seré amb vosaltres cada dia (Mt 28,20)*. Més informació: tel. 618 050 765.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè la Jornada Mundial de la Joventut ajudi els joves a posar-se en camí, donant testimoni de l'Evangeli

Dora Serrano, directora nacional de NPH El Salvador

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

La història de Dora Serrano, psicòloga clínica, és un exemple de superació i de dona empoderada. Va passar la infància en un centre d'acollida del govern salvadorenc, a causa del maltractament familiar i de l'absentisme escolar. Als 14 anys arriba a una llar de Nuestros Pequeños Hermanos (NPH), i aquí canvia la seva vida. La Dora aprofita les oportunitats que li ofereix NPH fins al punt que actualment és la directora nacional de NPH El Salvador.

Mirant enrere, com veu la seva història?

A NPH vaig veure un lloc diferent de la llar del govern, on els nens ens sentíem com presoners, i diferent del que podia tenir amb la meua família. NPH m'ha obert moltes portes i ara tinc l'oportunitat de ser la veu dels nens que no tenen veu. En la meua responsabilitat a NPH, m'he adonat com és de complicat i absorbent el que tenim entre mans: la vida dels nens, i com qualsevol decisió els pot afavorir o perjudicar.

La seva pròpia vida és un exemple per als nens de NPH.

Jo sempre els dic que estudiar millorarà la seva qualitat de vida. El passat d'on venen ha de ser la motivació per no tornar-hi i voler superar-se.

Què li aporten els infants?

Em fan sentir feliç, sobretot quan veig que es graduen i recordo com em feien patir quan eren petits... però val la pena invertir-hi temps, tot el que els puguem donar. Sempre em diuen que els consento molt, especialment els que es porten malament. Però la meua experiència com a psicòloga em diu que qui es porta pitjor és qui més atenció necessita. Faig una aposta per ells, tot i que el camí sigui difícil. Miro de donar-ho tot per ells perquè penso que poden aconseguir tirar endavant. A NPH canviem històries, però no canviem passats. Cada nen arriba amb un passat, és el que li ha tocat viure, però el futur ja depèn de nosaltres,

«Faig una aposta pels nens, tot i que el camí sigui molt difícil»

d'ells. El passat no el podem canviar, però sí que els podem ensenyar com viure amb ell, amb el que els va traumatitzar o els va fer mal, i com sortir-se'n.

Quant pesa la motxilla d'aquest passat?

Una de les coses que vaig aprendre a NPH és a no victimitzar-me. És difícil, perquè arribes amb una situació complicada i sembla que la gent s'entesta que siguis víctima per sempre. És com si et possessin una etiqueta i no et deixessin sortir d'aquí. I el pitjor és que acabes creient-te aquesta etiqueta. Revictimitzar-te no és vàlid perquè NPH t'ofereix moltes coses i hi ha moltes persones que creuen en tu, que te'n sortiràs. A NPH també aprens a ser resilient, a fer les paus amb tota la

gent que en el seu moment et va acorralar en determinades situacions.

Com és la realitat de la infància a El Salvador?

És una realitat on les famílies tenen recursos minsos. A les llars del govern els nens no tenen una bona infància perquè els falten massa coses i s'oblida que els nens han de jugar. Molts nens, a les seves famílies, desenvolupen rols d'adults, com tenir cura del germà més petit. És molt trist. A les zones rurals els pares fan anar els fills a treballar tot el dia o els deixen a casa perquè són més «productius» i no permeten que vinguin als nostres programes «a perdre el temps». És dolorós i trist que no ens vegin com una llar on el nen es pot desenvolupar.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a roca.es

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca